КПСС—СОВЕТ АРАДАЙ ХҮТЭЛБЭРИЛХЫ ХҮСЭН!

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

[illegible] 1921 оной [illegible] 21-һээ гарана | № 45 (14156) | **1976 оной февралиин 24, вторник** | Сэн 2 мүнгэн.

ПАРТИИН XXV СЪЕЗД

Мүнөөдэр — түүхэтэ үдэр. Мүнөөдэр КПСС-эй ээлжээтэ XXV съездын нээгдэхэ үдэр. Бүмбэрсэг дэлхэй дээрэ суурхаһан Москва хотодо — манай агуухэ оронойнгоо ниислэл хотодо, Съезднүүдэй Кремлиин алтаргата ордон соо Советскэ Союзай коммунистнуудай эгээл дээдын хурал мүнөөдэр хүдэлмэриеэ эхилхэнь. Съезд зарлаха тухай партиин Центральна Комитедэй тогтоолой толилогдоһон сагһаа хойшо совет хүнүүдэй урматай хүлеэлтэйгээр хүлеэһэн түүхэтэ үдэр туласа ерэбэ.

Съездын делегадуудаар совет арадай эгээл эрхим хүбүүд, басагад, арадай ажахын али бүхы һалбаринуудта амжалтатайгаар, оролдосотойгоор ажаллажа байһан түрүүшүүл, үндэр түрэлтэ хүдэлмэришэн ангиин, колхозно таряашадай, арадай интеллигенциин найдамтай тѳлөөлэгшэд һунгагданхай. Съездын хэлсээ зүйлдэ табигдаһан асуудалнуудые делегадууд эдэбхитэйгээр, дэлгэрэнгыгээр зүбшэн хэлсээд, гүн удхатай шиидхэбэринүүдые баталан абаха байһан лабтай.

КПСС-эй съезд бүхэн али бүхы талаараа оронойнгоо экономическые амжалтануудые хүгжөөхэ, Эхэ ороноо улам бүри хүсэтэй, алибаа юумээр элбэг баян болгохо, арад зонойнгоо энхэ тэниглэн байдалые улам саашадань һайжаруулха хэрэгтэ тон ехэ үүргэ дүүргэдэг, нүлөө үзүүлдэг байна бшуу. Съездын удха шанар юугээр хизаарлана бэшэ. Партиин съезд бүхэнэй түйлай ехэ уласхоорондын удха шанартай байһаниинь элитэ. Манай Коммунис партиин дотоодын болон гадаадын сэсэн мэргэн политика хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлэгдэжэ байхадаа, нарагүй һайн сүлөөрэлгын хүдэлөөндэ, арадуудай эсэргүү эб найрамдалай, демократи ба социализмын түлөө тэмсэлдэ ехэ һайн үлгэр жэшээ болоһо үгэнэ. Дэлхэй дээрэ, орон бүхэндэ хаана хаапагүй тогтууритай эб найрамдал тогтоохын тула КПСС-эй Центральна Комитедэй тон ехэ хүсэлтэй ябуулгануудые саг үргэлжэ бэелүүлнэ. Энээнэйнь ашаар дэлхэй дээрэ, тэрэ тоодо Европодо хэрзэгы түгшүүрилтэй байдал һуларуулагданхай.

КПСС-эй XXV съезд гайхамшагта сагта зарлагдаба. Мүнөө совет арад ажахын болон политическэ тон ехэ дэбжэлтэ ургашан байдалда ажаһууна, ажаллана. Съезд зарлаха тухай мэдээсэл олоной ажалшадай зүгһөө гүн зүрхэнэй урмаар баяртайгаар угтагдаа. Съездын нэрэ дээрэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөн долгин хэзээ хэзээнэйхиһээ хүсэтэйгөөр эбхэрнэ. «Табан жэлэй түсэб хугасаанһаа урид дүүргэгдэбэ». «Үгтэмэл уялгатай түсэб бэелүүлэгдэбэ», «Абаһан социалис уялгаяа үлүүлэн дүүргэһэн коллектив», «Съездын хүндэлэлдэ эрхим амжалтанууд түйлагдаба» — иимэ мэдээсэлнүүд промышленна предприятинуудһаа, колхоз, совхозуудһаа редакцида үдэр бүри орожо байһаар. Партиин XXV съездэ зорюулжа КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдэй» проект ажалшадай дунда тон үргэнөөр зүбшэн хэлсэгдээ. Тэрэ проектые ажалшад бүримүнэн һайшааба.

КПСС-эй XXV съездын онсо илгаань юуб гэхэдэ, юһэдэхи табан жэлэй дүүргэлтэ, арбадахи табан жэлэй һаяхан эхилһэн байһан үедэ зарлагдаба. Тиимэһээ юһэдэхи табан жэлдэ табигдаһан зорилгонуудай хэр зэргээр бэелүүлэгдэһэн тухай дүнгүүд согсологдон гаргагдаха, мүн арбадахи табан жэлдэ бэелүүлэгдэхэ тон ехэ зорилгонууд хараалагдаха болоно.

КПСС-эй дотоодын болон гадаадын сэсэн мэргэн политикын хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлэгдэжэ байһанай ашаар юһэдэхи табан жэлэй туршада манай орон дотор олон юумэн хэгдээ. Юһэдэхи табан жэлдэ хараалагдаһан социально-экономическа гол зорилгонууд амжалтатайгаар бэелүүлэгдээ. Эхэ оромнай коммунизм тээшэ амжалтатайгаар урагшаа дабшана. Үйлэдбэриин ургалтын талаар абажа үзэбэл, юһэдэхи табан жэл манай оронойнгоо түүхэдэ тусгаар һуури эзэлнэ. Совет хүнүүдэй ажабайдал улам һайжарулха, тэдэнэй материальна болон культурын эрилтэнүүдые хангаха талаар социальна айхабтар ехэ удха шанартай тиимэ ехэ зорилгонуудай илангаяа амжалтатайгаар шиидхэгдэһэн хадаа юһэдэхи табан жэл бүхы бусад табан жэлнүүдһээ онсо илгарна.

Юһэдэхи табан жэлэй туршада манай республика дотор тон ехэ юумэн бүтээгдээ. Промышленность болон хүдөө ажахы удхаараа социалис, түхэл шарайгаараа үндэһэн соёл культурамнай [illegible] хүгжэжэ байна.

Промышленностиин талаар хараха болоо һаа, бүхэдөө республикымнай промышленна продукци гаргалта табан жэлэй соо 49 процентээр ехэ болоо. Промышленна продукци худалдаха түсэб табан жэлэй дабаари 102.5 процент дүүргэгдээ. Табан жэл соо түсэбһөө гадуур 149 миллион түхэригэй продукци гаргагдаа, түсэбһөө 37 процентээр ургаа. Томо томо шэнэ промышленна предприятинууд ашаглалгада үгтөө.

Юһэдэхи табан жэлдэ хүдөө ажахыда хүгжэлтэ хүбп... Юһэдэхи табан жэлдэ хүдөө ажахыда капитальна барилгада аяар 461,7 миллион түхэриг гаргашалагдаһан байна. Энэнь наймадахи табан жэлэйхидэ орходоо 156,1 миллион түхэригөөр үлүү ехэ болоо. Коммунис партн, Совет гүрэн манай республикын хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ жэлһээ жэл бүхэндэ иимэ ехэ анхарал хандуулна, туһа хүргэнэ. Колхоз, совхозуудай, мүн хүдөө ажахын бусад предприятинуудай үйлэдбэриин гол фонднууд 56 процент ургаа. Республикымнай колхоз, совхозууд табан жэл соо аяар 5.840 трактор, 3.930 комбайн, 3.529 ашаанай автомобиль абаһан байха юм. Хүдөө нютагуудта электрын элшэ хүсэн илангаяа ехээр хэрэглэгдэдэг болонхой. Энэ талаар манай республика РСФСР дотор түрүү һууринуудай нэгые эзэлнэ. Дурсагдагша үе соо хүдөө нютагуудта баригдаһан һургуули болон больницануудые, соёл культурын ордонууд, клубууд болон библиотекэнүүдые тоолоходо барахаар бэшэ.

Коммунис парти ба правительство ажалшадай энхэ тэниглэн байдал һайжаруулха хэрэгтэ хэзээ бүхэндэ тон ехэ анхарал хандуулна. Жэшээлхэдэ, юһэдэхи табан жэлэй туршада манай республика дотор хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай һарын дунда зэргынь салин хүлһэн 20,5 процентээр ургаа. Тинхэдэ нинтынгээ ажахыһаа колхозниктуудай абадаг олзо доход 28,4 процентээр ехэ болоо.

Коммунис партиин политикын сэсэн мэргэн байһанниинь, арад зоной аша туһада сүм зорюулагданхай байһаниинь эдэ бүхы баримтанууд дээрэһээ эли тодоор харагдана.

Партиин XXV съездэ зорюулжа КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдэй» проект тухай асуудал съезд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэхэ байна. Арбадахи табан жэл хадаа манай орон дотор коммунизм байгуулгын шэнэ шата, коммунизм тээшэ Эхэ оронойнмай урагшаа түргэнөөр, амжалтатайгаар дабшалтын шата болохонь дамжаггүй. Арбадахи табан жэл хадаа эб найрамдалай ба үүсхэл оролдолгоор түгэлдэр зохёон байгуулхы ажалай табан жэл, алибаа юумэнэй эрхим дээдэ шанар хэлбэришэгүйгөөр хангаха ба үйлэдбэриин ашаг үгэлтэ эрид дээшэлүүлхэ, арад зоной энхэ тэниглэн байдал улам ехээр һайжаруулха табан жэл гэзэшэ. Тэрэ хадаа арад зоной дунда нигэжэ маша зүбөөр нэрлэгдэнхэй.

Арбадахи табан жэлэй туршада СССР доторкай, тэрэ тоодо Буряад орон доторнай, социально-экономическа тон ехэ хубилалтануудай болохонь лабтай. Коммунизмын шэнэ үндэр хяра өөдэ Эхэ оронойнмай дабшахань лабтай. Арбадахи табан жэлдэ капитальна барилгада мүнгэ һомололго 24—26 процентээр ехэ болохо байна. Гансахан 1976 ондо энэ хэрэгтэ аяар 116,8 миллиард түхэриг гаргашалагдахаар хараалагдаа. Томо томо шэнэ комбинадууд ба үйлэдбэриин нэгэдэлнүүд, фабриканууд ба заводууд, атомна болон электрическэ станцинууд баригдажа, Эхэ оронойнмай түхэл шарай эрид һайханаар хубилан шэмэлэгдэхэ байна. Саяно-Шушенска ба Усть-Илимскэ ГЭС, КамАЗ ба БАМ — иимэ ай хабтар томо барилгануудые тоолоходо барахын аргагүй.

Манайшье республика дотор гайхамшагта хубилалтануудай болохо, баярта хэрэгүүдэй бүтээгдэхэ, шэнэ шэнэ барилгануудай бэелүүлэгдэхэ, илангаяа арад зоной ажабайдалай эрид һайжарха байһаниинь дамжаггүй. Орон соо баригдаха томо томо барилгануудай дунда манайшье республикада бэелүүлэгдэхэ барилгануудай проект соо дурдагдаһандань буряад арадай баярлахын ехээр баярлана, энээгээр үнэн зүрхэнһөө омогорхоно. Эндэ түбхын түрүүндэ БАМ — Байгал-Амарай түмэр замые дурдангүй байхын аргагүй. Энэ харгы манай республикын талмай дээрэ зургаан зуу гаран километртэ зурыха байна. Буряад оронойнмай экономикын хүгжэлтэдэ энэ харгын ехэ удха шанартай байһаниинь мэдээжэ. Бүтүү ой тайга байһан газарта түмэр замай станцинууд, хүдэлмэришэнэй томо томо тосхонууд урган бодохо. Мүнөөшье тиимэ тосхонууд бии болоһо байнхай. Галуута-Нуурай ГРЭС-эй барилга үргэлжэлүүлхэ тухай проект соо тобойсо хэлэгдэнхэй. Тэрэшэлэн Забайкальска апатидай болон горно-шанаржуулгын комбинадууд, бусад хэдэ хэдэн барилганууд бэелүүлэгдэхэ байна.

Мүнөөдэрһөө эхилээд съездын дүүрэтэр совет хүнүүдэй, тэрэшэлэн түрүү хүн түрэлтэнэй ухаан бодол, улаан зүрхэн Москва тээшэ, Кремль тээшэ, Кремлиин Съезднүүдэй ордон тээшэ хэзээ хэзээнэйхидэ анхаралтайгаар, энэрхыгээр, гүн һонирхолтойгоор хандуулагдаханхай байхань дамжаггүй. Эдэ үдэрнүүдтэ бүхы совет хүнүүд, тэрэ тоодо буряад арад түрэл Коммунис партияа тойрожо, нягтаар жагсаханай байнаа, партиингаа хэрэгтэ, коммунизмын хэрэгтэ хэтэ мүнхэдөө зорюулагдаһан үнэн сэхэ байһанаа эли тодоор батадхажа, шэн габьяа ажалай гайхамшагта үлгэр жэшээнүүдые харуулна.

КПСС-эй XXV съезд мандаха болтогой!

Совет арадай али бүхы илалта амжалтануудые эмхидхэгшэ, үүсхэгшэ, хангагша Коммунис парти мандаха болтогой!

АЛДАРТА ОЙН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

Совет Армиин, Далайн-Сэрэгэй Флодой 58 жэлэй ойдо зорюулагдажа, ниислэл хотын ажалшадай түлөөлэгшэдэй, Московско гарнизоной сэрэгшэдэй баярай суглаан февралиин 20-до Совет Армиин Түбэй театр соо болобо.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй оборонын министр, Советскэ Союзай маршал А. А. Гречко, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо Т. Кулатов, КПСС-эй ЦК-гай таһагые даагша Н. И. Савинкин, СССР-эй министрнүүд, СССР-эй оборонын министрэй нэгэдэхи орлогшонор ба орлогшонор, Советскэ Союзай болон элдэб түрэлэй сэрэгүүдэй маршалнууд, партийна ба совет эмхинүүдэй түлөөлэгшэд президиумдэ һууба. КПСС-эй МГК-гай секретарь Л. А. Борисов баярай суглаа нээгээ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев түрүүтэй КПСС-эй ЦК-гай Политбюрое суглаанда хабаадагшад хүндэтэ президиумдэ нэгэн дуугаар һунгаба.

СССР-эй оборонын министрэй орлогшо, газарай сэрэгүүдэй ахамад командалагша армиин генерал И. Г. Павловский суглаарагшадай урда үгэ хэлээ.

ПАРТИИН СЪЕЗДДЭ ЗОРЮУЛАГДАНА

МОСКВА. (ТАСС) КПСС-эй XXV съездэ зорюулагдаһан хоёр выставкэ СССР-эй Революциин түбэй музей соо нээгдэбэ.

«Парти — манай үеын ухаан бодол, нэрэ хүндэ, арюун һэшхэл мүн» гэһэн уряа доро нээгдэһэн энэ выставкэдэ 1.500 гаран зохёол табигдаа. Вождиин хүдэлмэриин гар бэшэгүүд, партийна съезднүүдэй, конференцинүүдэй протоколнууд, байгуулагдаһан сагһаа хойшо Ленинэй партиин гаталһан баатаршалгата зам тухай революционно нангин шухаг зүйлнүүд хөөрэнэ.

КПСС-эй XXIV съездһээ хойшо манай Эхэ ороной байдалда болоһон асари ехэ хубилалтанууд эндэ үргэнөөр харуулагдана.

«Уран зураашад парти тухай» гэһэн выставкэ Ленинэй, партида зорюулагдана. Совет элитэ мэдээжэ уран зураашадай зохёолнуудтай тус выставкэ хүн зониие танилсуулна.

(ТАСС).

Цырен-Дулма ДОНДОКОВА

ШАМДАА, ТҮРЭЛ ПАРТИ!

Паһан соогоо
Ниҗар дободоо
Сэсэглүүлһэн,
Шэмэглүүлһэн
Шулэгүүдни,
Шүтэлнүүдни —
Шамдаа, түрэл Парти!
Сэсэн ухаа нэмэхээ гү,
Сэсэгэй дуһаа шэмэхээ гү —
Нигэжэ ябахадаа,
Юртэмсын гүн гүнзэгые
Шамтай жэшэгшэб, Парти!
Огторгойн үндэр сэнхирые
Шамтай жэшэгшэб, Парти!
Сэдьхэлэй уужам һайханиие
Шамтай жэшэгшэб, Парти!
Совет оронойм урда Ши
Соробхилһон алтан зула шэнгилши.
Хаанаш ябахадам шиниин
Халуухан амисхал дуулдадаг,
Аба шэнгеэр айл бүхэндэ дурдадаг.
Хэана хүндэ хүшэр ажал бэ —
Тэндэ түрүү зэргэдэ — Шиш.
Болоһон даиида Эхэ ороноо хамгаалан,
Борохон шинельтэн соо Шил ябааш.
Дабалта тээшэ түрүүлэн, уряалан
Дабхин ородогыш юрын үгөөр магташагүй.
Эзэрхэг дайсанаа амаарнь хазаарлан,
Рейхстаг дээрэһээ Илалтаар даллаһыш марташагүй.
Мүнөө ажалай дабалтадаш,
Мүрнүүдшни — хото, хээгүүр.
Малаа үсхэхэ, нлалтада
Маадинхануудые угтан абалсанаш.
Булад хайлуулха дүшэ дээгүүр
Булгиһан түмэр дабталсанаш.
Энээн шиниин һайхан тэмдэг:
Энхэргэнши арад зондоо.
Хүдэр алхамыш абажа,
Хүн хүрэдэг золдоо.
Шиниин хонноһоо жэрыһэн зэргэ
Сэхээ сэхэ руунь хэлэхэ:
«Жаргалай ехые би амсааб,
Замай үргые би ябааб» — гэхэ.
Дуулалши, Хүн, бай!
Дурдалгата энэшье үдэриай —
Хүн, шиниин жаргалай түлөө,
Хүнхнимэ Коммунизмын түлөө!
Үе сагай хүн, баяраа нэрьюул,
Үүрэй Солбон руу онгосоо эрьюул.
Хурмастада хүби заланши батажаг лэ,
XXV съездмнай хараануудаараа бадараг лэ!
Эхэ Хуралайнгаа урда, Парти,
Ерээдүйн үүдэ нээргэхэ гэжэ шиидэш.
Хаана ябаа ошоогүйбши,
Хамтын космос ниидээш.
Марсын мантан духада
Малгай-аппарадаа углааш.
Үе сагайнгаа барилга БАМ-да
Үндэр хабсагайнуудые нугалааш,
Олон яһатанайнгаа дунда орожо,
Ошото түүдэгыень тойрон һүулсааш.
Шанаһан шулыень ошоожо,
Шабхадуур лабшааень уулсааш,
Дутуу дундануудтай ушарахадаа,
Духыень эльбээд ошодоггүй заншалтайш.
Ажалһаа хулжагшадые харахадаа,
Амяа бүтэн сошодоггүй зантайш.
Хаанаһаа хэрэгтэй һаань хайрлаад,
Байра дээрэнь дүтүүень хайгаад,
Хүниие хүн болгодог хадаа
Хүнэй урда, Партимнай, хүндэтэйш.
Арадайнгаа урда аха нүхэр болонхойш,
Ажалайш баатарнууд баатар алхамуудаа олонхой.
Алхална тэдэ — огторгойгоор,
Алхална тэдэ — океанаар,
Алхална тэдэ — түрэл хотымнай гудамжануудаар,
Алхална тэдэ — хүдөө һууринн тосхонуудаар.
Эдэ алхамуудай амгаланай түлөө
Эрэлхэг хүсөө үгэнэш, Парти!
Нимэл ажал, Парти,
Шамдаа —
Элшэтэ Наранда —
Илаһан ажалай бэлэгүүд,
Эхин хабарай сэсэгүүд,
Альга зүрхэнэймнай мүнхэ дулаашүүд!
Абыш даа альган дээрэһээмнай
Асарнаймнай, дурамнай, Парти!

СЪЕЗДДЭ—АЖАЛАЙ БЭЛЭГҮҮД

ХУРАМХААН. Түрэл партиингаа XXV съездэ зорюулжа дэлгэрһэн бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ хам оролсоһон һахалиин, Хурамхаанай совхозуудай үхэршэд гүрэндэ мяха тушааха байгша онойнгоо 1-дэхи кварталайнгаа түсэб болзорһоонь урид үлүүлэн дүүргэһэнээ баяртайгаар мэдүүлбэ. Тиигэжэ мал шахан таргалуулдаг тус совхозой гүүртэнүүдэй үхэршэд хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ, партиингаа ээлжээтэ съездые ёһотой шэнэ илалтаар угтаба гээшэ.

• • •

НАРҺАТА. Байгша ондо ороохо тарьянай тогтууритай баян ургаса хуряаха зорилго хараалһан «Дружба» колхозой механизаторнууд хабарай тарилгада хабаадуулагдаха машина, техникээ заһабарилжа бэлэн болгохо хүдэлмэриеэ амжалтатайгаар дүүргэжэ байнхай. Мүнөө эндэ 29 трактор хүсэд, һайн шанартайгаар заһабарилагдаа. Тиихэдэ газар элдүүрилхэ, тарилга хэхэ, ургаса харууһалха бусад техникэнь бүхыдөө бэлдэгдэнхэй. Машина, техникэ заһабарилгада коммунист Б-Н. Дондоков, А. Ружанский гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг звенонууд һүүлшынгээ трактор заһабарилжа, хараалагдаһан болзортоо дүүргэхын түлөө бии хүсэеэ элсүүлэн ажаллана.

• • •

ХЭЖЭНГЭ. Напанайнгаа хахадыень шахуу хонин ажалда хүдэлөөд, мүнөө пенсидэ гараашье һаа, Шойсн Найданович Н а м ж и л о в өөрынгөө үнэн зүрхэнэй һэшхэлээр, урагшаа һанаагаар совхоздоо хонишоноср хүдэлһэн зандаа.

Тэрэ 517 эхэ хонидһоо мүнөө 520 гаран хурьга абаад, нэгэшье түл гарзалуулаагүй. Тиигэжэ түрэл партиингаа XXV съездын нээгдэхэ үдэр болотор зуун эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга абаад байхаб гэһэн уялгаяа дүүргэбэ. Отарадань гүрэхэ хонид үшөөл бии.

Октябриин Революциин орденто суута хонишон Шойсн Намжилов энэ жэлдэ ажахы, аймаг соогоо бултанһаа урид зуунһаа 100 хурьга абаба.

Совхоз дотор хамта 4.500 хурьгад абтаа гэхэ гү, али бүхы абаха ёһотой түлэй гурбанай нэгэ хубинь гараа.

УЯЛГАЯА ДҮҮРГЭЭ

ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ Улаан-Үдын прибор бүтээлгын заводой коллектив социалис мүрысөөндэ түйлаһан ажалай амжалта тухайгаа партиин XXV съездэ элидхэхэ эрхэдэ хүртэбэ.

Юһэдэхи табан жэлэй туршада заводой үйлэдбэри 3 дахин ехэ болоо, ажалай бүтээсэ 2,1 дахин дээшэлээ. Үйлэдбэриин бүхы хэмжээнэй ургалтын 96,3 процентынь ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй ашаар абтаа.

Съездын хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсаһан коллектив табан жэлэй түсэбһөө гадуур нилээд ехэ продукци гаргаһан байна. Продукциин өөрынь үнэ сэн хямдаруулһанай ашаар 810 мянган түхэригэй олзо доход түсэбһөө гадуур абтаа. Гол фондиудһаа продукци абалга 17,5 процентээр дээшэлһэн байна.

Үйлэдбэриин эрхим культурын предприяти гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө мүрысөөн дэлгэрээ. Комсомол-залуушуулай 80 бригада «эрхим шанарай бригада» гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө мүрысэнэ. Үйлэдбэриин 589 түрүүшүүл продукцинигаа шалгаха өөһэдөө шалгадаг болоо.

Съездын нэрэ дээрэ эльгээгдэһэн энэ рапорт доро гараа табилсаһан токарь В. Ф. Шумилов, хабсаргагша П. Н. Бусовиков, ябтагша Д. Д. Бадмадашиева, слесарь В. В. Стефурак, мастер Г. А. Вдовин гэхэ мэтэ түрүүшүүл социалис уялгануудаа холо үлүүлһэн байна.

Табан жэлэйнгээ хубиин түсэбые нёдондо зуун үдэрөөр дүүргэһэн токарь В. Ф. Шумилов гэхэ мэтэ 356 түрүүшүүл 120 ниинь арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэбые дүүргэжэ, съездын нээгдэхэ үдэрые угтажа байна.

С. АЮШЕЕВА.

ПАРТИ — МАНАЙ ҮЕЫН УХААН БОДО

ПУБЛИЦИСТИКЭ

ЭТИГЭЛ

Мүнөөдэр бүхы дэлхэйн түрүү үзэлтэй зоной зүрхэн Москва тээшэ, Кремль хүдар. Съездүүдэй ордон руу зүнгөө табижа, Кремлиин курантнуудай сохидолтой хамта тэгшээр лугшана. Энэ гайхамшагта ушаралые ЭТИГЭЛ гэhэн нэгэ үгөөр тобшолжо болоно. Бүмбэрсэг дэлхэйн үй түмэн ажалшадай этигэл мүнөө Совет гүрэн түрын алтан мандал тээшэ, арбан табан миллион үлүүтэй гэшүүдые бүридүүлhэн Советскэ Союзай Коммунис партиин манлай тээшэ шэглүүлэгдэнхэй. Энэ, манай Эхэ ороной мандал дээрэ арбан таба миллион үлүүтэй коммунистнуудай элшэн сайдууд, этигэл түгэс этигэмжэтэд хориин табадахи хуралдаан дээрэ сугларба.

Коммунист хүн гээшэ өөрынгөө этигэл эрмэлзэлээр хүсэтэй. Коммунистын энхэ hайхан этигэл эрмэлзэл гээшэ тэрээнэй нилдэн шуумайха дали жэгүүр, тэрээнэй ажаллан тэмсэхэ зэбэ зэбсэгынь, дэлхэйдэхи амгалан тайбаниие сахиха хэрэм хэтэнь болоно. Коммунистын этигэл эрмэлзэл хадаа тэрээнэй үйлэ хэрэгые, бүтээхы ажалые, дайшалхы илалтые тодорхойлно, тиимэhээ имагтал үйлэ хэрэг дээрэhээнь лэ коммунистын этигэл эрмэлзэлые ойлгожо болоно. Юуб гэхэдэ, совет хүн бүхэнэй үзэл суртал, үйлэ хэрэг коммунистын үльгэр жэшээ дээрэ үндэhэлнэ ха юм!

Бидэнэр коммунис ажабайдалай, коммунис ёhо гуримай түгэс илажа байhан жабхаланта hайхан үе сагта өөhэдынгөө үйлэ хэрэгые Коммунис партиин сэсэн мэргэн хүтэлбэри доро амжалтатайгаар бүтээжэ ябанабди. Коммунизм гэhэн үргэн дэлисэтэй, гүнзэгы удхатай үгэ бидэнэй бүхы бэе махабадые соронзон шэнгеэр татана. Энэ үгэ манай досоо долоон пара баргажа, ажабайдалдамнай коммунис ажалай сүлөөтэ амисхал, зохёол бүтээлэй баясхаланта хүгжэм асараа, замоуулиин дээгүүр нидэhэн нидит онгосонуудай урилдаа, асари ехэ ГЭС-үүдэй шэжэм эршэ, автоматическа оньhо линиинүүдэй хүсэтэ хүнхинөөн, Байгал-Амарай дардам харгын шэрэм армагай булад таталуур. Бүхы байгаалиимнай баян шухаг үнгэтэ малтамалай ялараа далан үнгын hолонго шэнгеэр дэлхэйн бүмбэрсэг дээгүүр табина. Эдэ бүгэдэ хадаа совет коммунистнууд түрүүтэн манай ажалша мэргэн, бүтээлшэ сэсэн хүнүүдэй коммунис журамта сэдьхэл мэдэрэл сооhоо, коммунис үзэл суртал сооhоо, коммунис этигэл эрмэлзэл сооhоо бүйлан бүрилдэжэ, бэелэн мүндэлөө. Иигэжэ ленинскэ партиин хадаа холые нэбтэ хараhан өөрынгөө теориие, өөрынгөө түсэб хараае, өөрынгөө эсэсэй үг зорилгые арад зонойнгоо ажалай шэгнүүр дээрэ — шэжэм электрээр, шэрэм буладаар, нефть газаар, никель вольфрамаар, КамАЗ, БАМ-аар, Саяно-Шушенска ГЭС-ээр, алмаз зэндэмэнеэр, адуу малаар, үндэр ургасаар, уран зохёолоор сэгнэн шалгана.

Сохом тиимэhээ бидэнэр бодото большевик үзэлтэй, хурдан коммунис болбосоролтой, согтой зоолтой совет хүнүүд мүн бэеэрээбди. Сохом тиимэhээ манай этигэл эрмэлзэл манай зүрхэ hудаhанда, балсан гарта, ухаан бодолдо шэнэ хүсэ шудхана, шэн зориг шэрээнэ. Тиин эдэ бүгэдэмнай бидэниие үшөө үндэр хяра өөдэ хүтэлнэ, үшөө үргэн харгы тээшэ залана, үшөө ехэ харюусалга үүргэ бидэндэ олгоно.

Манай алдарта табан жэлнүүд бүтээхы hайхан ажалай үзэгдөөгүй халуун хяhыс, этигэл эрмэлзэлые бүхы дэлхэйн үмэнэ анха түрүүнэө харуулаа, тингэжэ гайхахын ехээр гайхуулаа. Хүн түрэлтэнэй түүхэ домог соо, туужа үльгэр соо олониитын нимэ халуун этигэл эрмэлзэл, нимэ үнэн сэхэ үзэл суртал, нимэ үргэн дэлисэтэй үдэ жэгүүр гэжэ байгаагүй! Энээниие манай үнгэрhэн юhэн табан жэлнүүд батаар баримталан дэлхэйдэ харуулаа.

Манай ороной хүгжэлтын түүхэдэ эгээл эрхим түсэбтэ жэлнүүд болоhон юhэдэхи табан жэл олонациональна совет ажалшадай агууехэ амжалтануудаар түгэсөө. Энэ илалтата табан жэлhээ дэмбэрэлтэ хурдан дамжуулга халан абажа, баяр баясхаланта арбадахи табан жэлэй богоhо алхаhан совет арадай ажалай рапорт партиин түүхэтэ XXV съездын сэндэр дээрэ зузаанаар буужа, алта мүнгөөр аржайн уншагдана.

Гурбан дээдын орденто манай Буряадай республикын ажалшан түмэн бүгэдэ ниитын ажалай арбин нөөсэдэ өөрынгөө хубитые оруулhан байна.

Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ оролсоод, түсэбтэ юhэдэхи табан жэлэй даалгабаринуудые дүүргэхэ хэрэгтэ эгээл ехэ амжалтануудые туйлаhанайнь түлөө Хяагтын аймагай Хяагтын совхоз «Ажалай шэн габьяагай түлөө» гэhэн дурасхаалта тэмдэгтэ, КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй болон ВЛКСМ-эй ЦК-гай дамжуулгын Улаан тугта хүртөө. Мүн Кабанскын аймаг, Зэдын аймагай Ленинэй одento Борьёогой совхоз мүн лэ дамжуулгын Улаан тугуудта хүртэбэ. Тиихэдэ Бүхэроссин социалис мүрысөөндэ илажа, юhэдэхи табан жэлые амжалтатайгаар дүүргэhэнэйнгээ түлөө Буряадай АССР, республикын ниислэл Улаан-Үдэ хото РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан тугуудаар шагнагдаба. Энэ хадаа тон ехэ нэрэ хүндын хэрэг болоо.

Энэ үндэр ехэ сэгнэлтыень ашатайгаар харюулхын түлөө Буряад ороной бүхы ажалшад — хото городуудай хүдэлмэришэд, Галуута-Нуурай нүүрhэнэй элшэ түгээгшэд, ГРЭС-эй барилгашад, Борьёогой хонишод, Яруунын малшад, Бэшүүрэй таряашад, Баунтын алтаншад, Байгалай загаhашад, Загарайн модошод мүрысөөнэй эршые бүри шангадхажа, хүсэ шадалаа улам зангидана.

Буряадай коммунистнуудай, бүхы олон түмэн ажалшан арадай асари ехэ амжалтануудые тодорхойлон элидхэхэ халуун захяатай КПСС-эй XXV съездын арбан табан делегадууд мүнөөдэр Съездүүдэй ордон соо зүрхэ сэдьхэлээ доhолгон орохонь. Эдэ эмхинүүдэй түбэй дээдын ниислэл тээшэ мордоhонhoоо лэ абаад, хойноhooнь шэнэ шэнэ илалтануудай тухай баясхаланта мэдээнүүд орожол байна. Эдэ элидхэлнүүдэй гаршаhынь тобшохон, аад. тодорхой: Москва. Кремль, Съездүүдэй ордон — Улаан-Үдын ЛВРЗ-гэй слесарь Г. Е. Бадмаевта, Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Ж. Б. Ванкеевтэ, барилгын захиргаанай штукатур-малярнуудай бригадир Л. И. Кузнецовада, Улаан-Үдын прибор бүтээлгын заводой директор И. С. Медведевтэ, Мухар Шэбэрэй аймагай Загаанай колхозой механизатор Г. И. Мироновто, Хэжэнгын аймагай «50 лет Октября» совхозой ахалагша хонишон Ц. Б. Цыденовада...

Ухаан бодолой гүн сооhоо, уран алтан гараар, улаан зүрхэнэй эрмэлзэл, коммунис дээдын этигэл дээрэhээ бүтэhэн ажалай эдэ рапортнууд соо Буряад ороной арбадахи табан жэлэй анха түрүүшын алхамуудай аялга сууряан соностоно. Улаан-Үдын ЛВРЗ-гэй коллектив Бүхэсоюзна социалис мүрысөөнэй үнгэрhэн жэлэй IV кварталай дүнгөөр СССР-эй зам харилсаанай Министерствын, түмэр замай хүдэлмэришэдэй профсоюзай ЦК-гай дамжуулгын Улаан тугта хүртэбэ... Бүтээhэн юумэнүүднай булта үндэр hайн шанартай болохо гэжэ прибор бүтээгшэд, уран нарин хүнүүд, директортээ этигүүлнэ... Колхознай хабарай тарилгада бэлэн болоо, бэеэ зайhээ, hанаагаа бү зобогты, hанал бодолоо съезддэ зоригтойгоор, этигэлтэйгээр мэдүүлэгты гэжэ Ташир нютагаархин түрүүлэгшэдээ дуулгана... Эртын түл абалга түлэг дундаа ябажа байна, гарза байхагүй, зуун хонин бүриhөө зуун хурьган гэhэн зорилгоо дүүргэхэбди гэжэ Хэжэнгэhээ утаhан дохёо дэгдэнэ... Тракторнууднай булта бүтэн, даб гэлдэхээр зэлэ татан жэрылдэнхэй гэжэ Мухар-Шэбэрhээ дуулдана...

Түүхэтэ съездын урда тээхэнэ парти ба арадай эбдэршэгүй бата нягдэлые хангаhан шуhа мяханай халуун холбоон илангаяа эли тодо болоно. Энээниие «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол нэгэлэлтэнүүдэй» проектые бүгэдэ арадай анхаралтайгаар, эдэбхитэйгээр зүбшэн хэлсэhэн ябадал дахин дахин гэршэлбэ. Энэ ушар хадаа манай социалис Эсэгэ ороной бүхы эрхэтэнэй Эхэ орондоо, интернациональна үүргэдээ үнэн сэхэ бата этигэлтэй байhые баталжа, тэдэнэй гүрэн түрын үндэр бодомжые, оронойнгоо эзэн байhан мэдэрэлые үшөө дахин үнэн ябуулга дээрэ харуулба. Энэ ушар болбол манай партиин эб хамтын гол бодол, гүнзэгы хараа түсэб ажалшан арадай эб хамтын зохёол бүтээлтэй таhаршагүй нягта, нэгэн hабагшатай байhые бүхы дэлхэйн нюур дээрэ дахинаа дабтан баталба.

Советскэ Союзай Коммунис парти арад зонойнгоо этигэл найдабаряар, ажалшан түмэнэйнгөө дура сэдьхэлээр хүреэлэгдэнхэй, амжалтата ажалай, үндэр ехэ улас түрын дэбжэлтын оршон байдалда өөрынгөө түүхэтэ, тэбхэр тоото, баясхалан жабхаланта XXV съезддээ — Коммунис үзэл сурталаар, коммунис этигэл эрмэлзэлээр дүүрэн түгэс, илалтын съезддээ омог дорюун сэдьхэлтэй, шэн баатар зоригтой хүрэжэ ерэбэ.

Ц. ГАЛСАНОВ,
поэт.

Баян дэлгэр Буряад оронойнай колхоз, совхозуудта мүнөө 2 миллион шахуу хонин hүрэг харууhалагдана. Эдэ үдэрнүүдтэ хонидой түл абалгын халуун хаhа түлэг дундаа. Байгша ондо республикын аймагуудта хамта 700 мянган хурьган абтаха юм.

Зуун эхэ хонин бүриhөө 100-hаа дээшэ хурьга түлжүүлhэн түрүүшүүл республика соо жэлhээ жэлдэ олошорно. Нёдондо 252 хонишоной бригаданууд иимэ үрэ дүн туйлаа hэн. Мүнөө жэлдэ тэдэнэй тоо үшөөл олошорхо гээшэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хонин hүрэг үбэлэй бэлшээридэ.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ҮНДЭР НЭРЭ УЯЛГАЛНА

Манай Совет ороной ажалшадай үдэр бүхэнинь зол хангалаар билтаран, алдарта хэрэгүүдээр суурхажа бандаг лэ. Бүхы наhандаа мартангүй, hанан, дурдан ябаха гайхамшаг хэрэгтэй хүн бүхэндэ бандаг.

1971 оной март hара минии сэдьхэл бодолдо бүхөөр хадуургаанхай. Буряадай коммунистнуудай түлөөлэгшэд партиин XXIV съездын хүдэлмэридэ хабаадалсахаар Москва хото зорижо гараа бэлэйбди. Хани халуун үдэшэлгэн, угталганууд Эхэ оронoимнай түүхэ домогуудай гэршэ болоhон Улаан талмай. Съездүүдэй ордон.

Партиин XXIV съездын хүдэлмэридэ хабаадалсахаар ерэhэн Коммунис партиин эрхимүүдэй эрхим этигэмжэтэд, үндэр түрэлтэ хүдэлмэришэн ангиин, колхозно таряашадай, арадай интеллигенциин түлөөлэгшэдэй халуунаар альга ташажа байхань, hаяхан шэнгеэр hанагдана. Съезд дээрэ партиин, совет арадай урда гайхамшаг ехэ түсэб табигдаа бэлэй.

Съездын хүдэлмэридэ 120 түмэр замшад хабаадалсаа hэн. Арадай ажахые хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ хэрэгтэ түмэр зам ехэхэн нүлөө үзүүлнэ ха юм. Тиимэhээл түмэр замаар ашаа шэрэлгые 22 процентээр, ажалай бүтээсые 25 процентээр дээшэлүүлхэ гэhэн шиидхэбэри партиин XXIV съезд дээрэ баталагдаа бэлэй. Тэрэ гэhээр табан жэл үнгэрбэ. Агууехэ Ленинэй партиин хүтэлбэри доро совет арад гайхамшаг амжалтануудые туйлажа, түүхэтэ XXIV съездын шиидхэбэринүүдые сүм бэелүүлжэ шадаа.

Манай Улаан-Үдын локомотивна депогой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ мэргэжэлтэд, албa хаагшад юhэдэхи табан жэлэй дүүрэхэ багта локомотивуудые сүүдхэдээ 1000 километртэ ябуулдаг болгохо гэhэн зорилго урдаа табиhан юм. Энэ хүдэлөөндэ мүн түмэр замай Улаан-Үдын станциин дежурнанууд, поездңуудые бүридхэгшэд оролсоо бэлэй.

Мүнөө депогоймнай ехэнхи машинистнүүд локомотивуудые сүүдхэдээ 1000 километртэ ябуулжа, арадай ажахыда шухала хэрэгтэй ашаа түргэнөөр шэрэнэ. Депогоймнай коллектив юhэдэхи табан жэлэйнгээ даабари болзорhoонь урид, 1975 оной августын 15-да дүүргээ hэн.

Локомотивуудые түргэнөөр ябуулха, электрын элшэ хүсэ арьбалха, урлан нарижуулгые, ухаалан зохёолгые хүгжөөхэ хэрэгтэ мүнөөшье гол анхарал табигдана. Бидэнэр табан жэлэй туршада 48 миллион киловатт-час электрын элшэ хүсэ арьбалhан, уралан нарижуулгын, ухаалан зохёолгын дурадхалнуудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлжэ, 1 миллионhoо дээшэ мүнгэ арьбалhан байнабди. Энэ тоо, баримтануудые хараад үзэхэдэ, манай депогой хүдэлмэришэд юhэдэхи табан жэл соо нилээд ехэ амжалта туйлаа ... сэхэ хэлэхээр. Ара... хыда хэрэгтэй аш... зониие шэрэхэ дааб... ра, жэл бүри үлүү... гэдэг байгаабди.

Депогоймнай ко... байгша оной түрүүш... hарын даабари парт... съездын нээгдэhэн ... дүүргэжэ, энэ тү... рые ажалай бэлэгээр ... байна. Съездын бол... hан үдэрнүүдтэ урд... балагдаhан электры... хүсөөр эстафетнэ ... ябуулагдажа байха ... нан коллектив парти ... тельствын табиhан ... дүүргэлсэхэ хаба ... оруулалсажа байhан... ма баяртай.

А. БАР...,
партиин XXIV съ... делегат, Улаан-Ү... локомотивна де... маши...

«ГУСИНООЗЕРСКО ГРЭС-эй БАРИЛГА ҮРГЭЛЖЭЛҮҮЛХЭ»
(Партиин XXV съезддэ зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаhан проектhээ).

БУРЯАДАЙ АССР. Бүхэсоюзна комсомолой габшагай барилга болохо Гусиноозерско ГРЭС-эй 210 мянган киловатт хүсэтэй түрүүшын агрегат хабсаргагдажа байна. Арбадахи табан жэлэй туршада энэ электростанциин түрүүшын ээлжээнэй 6 агрегат ашаглалгада оруулагдаха юм. Энэ ГРЭС-эй электрын элшэ хүсэн Байгал-Амарай түмэр заха, Озерно горно-шанаржуулгын комбинадта, Буряад ороной бусад предприятинуудта эльгээгдэхэ юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Иван Стеллиин хүтэлбэридэг комплексно бригадын гэшүүд.

ТАСС-ай фотохронико.

КОЛХОЗОЙ ТҮРҮҮЛЭГШЭ

XXV СЪЕЗДЫН ДЕЛЕГАТ

БИДЭНЭЙ машина, тракторай мастерскойдо хүрэжэ ерэхэдэмнай, хурса сагаан шарайтай, тэгшэ бэетэй, үндэр хүн бүлэг механизаторнуудтай хөөрэлдэжэ байба. Энэмнай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ. Социалис Ажалай Герой Жамса Бальжинимаевич Ванкеев.

— Жэлэй эхинhээ үдэршье нэмэжэ эхилбэ. Мэдээгүй байтарнай хабарай игаабари үдэрнүүд хүрэжэ ерэхэнь. Ехэл сүлөөгүй саг байна. Нүхэд, хамаг хүсэеэ техникэ заhабарилгада, малан үбэлжэлгэдэ элсүүлэе. Партиимнай XXV съезд мэнэ болохоёо байна. Съездын нээгдэтэр хүдөө ажахын техникын 80 процентые заhабарилжа дүүргэхэ гэhэн уялгаяа hанана бээзт, нүхэд? — гэжэ тэрэ механизаторнуудтаа хандана.

— Одоо юундэ мартахабибди. Хэлэhэндээ хүрэхэл байхабди, — гэжэ тэдэнь нэгэ доро харюусана.

Жамса Бальжинимаевич колхозойнгоо ажахые саашадань хүгжөөлгын орёо асуудалнуудые имагтал олониитэ колхознигуудтаяа хододол зүбшэдэг, саг соонь зэхихо шиидхэбэри абадаг хүтэлбэрилэгшэ юм.

Ажахыгаа экономикыень бэхижүүлхын тула эсэшэ сусашагүй хүдэлдэг, ажал хэрэгээ hайн мэдэдэг, эмхидхэхы шадабаритай, эрилтэ ехэтэй, хүн зондоо угаа анхаралтайгаар хандадаг, тэдэнэй ехэ этигэл найдабарида хүртэдэг hэн туладаа, тэрэ олоной дунда хэзээдэ хүндэтэй байдаг, республика доторшье суутай болонхой. Тиимэл хадаа нүхэр Ванкеев СССР-эй Верховно Соведэй депутадаар хоёр дахин hунгагдаhан, аймагай ба сомоной Соведүүдэй депутадаар, КПСС-эй областной ба районно комитедүүдэй гэшүүнээр нэгэнтэ бэшэ hунгагдаhан. Үнгэрэгшэ жэлдэ Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадаар хоёрдохёо hунгагдаа бэлэй.

Энэ хүнэймнай ажалайнь намтар ехэ hонирхолтой. Тэрэ 1914 ондо Сэлэнгын аймагай Үрмэ тосхондо үгытэй тарияашанай бүлэдэ түрэhэн. Арбан долоо наhатайhaa хүдэлжэ эхилхэдээ, түрүүн колхозойнгоо тоо бүридхэлшэ болоhон юм.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай эхилхэтэй сасуу Жамса Ванкеев Совет Армиин зэргэдэ жагсажа, фашис булимтарагшадта эсэргүү хатуу шанга байлдаануудта хабаадалсаhан, дайшалхы баатаршалга олон удаа гаргаhан хүн шуу.

Нэгэтэ иимэ ушар Брянскын тайга соо болобо. 1943 оной августын эхеэр hэн. Ахалагша лейтенант Ванкеевэй ротын автоматчигуудта шэдхэ бүтүү ой соо шэбээлhэн фашистнуудые үгы хэхэ, удаань томохон станци добтолон абаха гэhэн дайшалхы захиралта үгтэбэ. Ой модон соо хоргодоhон фашистнуудтай урагшаа дабшан тулалдаhаар ябатарнь, хэды дахин булюу хүсэтэй байhан дайсад ротыень бүhэлэн добтолбо. Бэрхэшээлтэй хүндэ байдалда оробошье. Ванкеевэй ротынхид hүрдэн сухаряагүй, харин улам эрэлхэгээр тулалдаа. Иимэ эрид шанга добтолгодо фашистнууд тэсэбэгүй, олонхиёо алуулаад, тэрьедэн талиниха баатай болоо hэн.

Тиихэдэ баатаршалга гаргаhанайнь, сэрэгшэдээ шадамар бэрхээр хүтэлбэрилhэнэйнь түлөө ротын командир Ванкеевые Александр Невскын орденоор шагнаhан юм. Дайнай хатуу шэрүүн үедэ — 1944 ондо тэрэ КПСС-эй гэшүүндэ абтаа. Тэрэл жэлдэ хүндөөр шархатаhанайнгаа удаа түрэл нютагаа бусаа бэлэй.

Дайн байлдааннhaa бусажа ерэhэн сагhaa хойшо аяар 30 жэлэй туршада коммунист Ванкеев колхозойнгоо түрүүлэгшээр хүдэлнэ. Энэ үе соо тэрэнэй хүтэлбэрилhэн ажахы али зэргээр урган хүгжөө, бэхижээ гээшэб! Шэнэ, түрүү юумые хододоо дэмжэдэг, холын бодолтойгоор ажалаа эрхилдэг хүтэлбэрилэгшын оролдолгоор энэ ажахыда одоо горитой хубилалта болоо.

Үйлэдбэриин hалбаринуудые томодхохо, тусхай шэглэлтэйгээр мэргэжүүлхэ, оньhожоруулга үргэнөөр нэбтэрүүлжэ, промышленна үндэhэ hууритай болгохо хэрэгтэ тус колхоз аймаг соогоо эгээн түрүүлэн эхи табиhан байха юм. Малайнь бүхы байранууд мүнөө электрын элшэ хүсөөр дүүрэн хангагданхай. Гансахан hүүлэй жэлнүүдтэ Үдэнгэ нютагта 400 гаран үнеэнэй байха комплекс шэнээр баригдаа. Ташар hууриндахи 400 үнеэдэй байра шэнэдхэн заhабарилагдаа, оньhожоруулагдаа.

Хонин ажал хадаа энэ колхозой үйлэдбэриин гол hалбаринь юм. Мүнөө хонин hүрэгынь 43 мянга гаран болонхой. Ноохо гүрэндэ худалдаха табан жэлэй түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ. Хонишодой ажалые хүнгэдхэхэ зорилгоор оньhожоруулгын ехэ хүдэлмэри хэгдэжэ эхилээ. Жэшээнь, хонидые уhалха тусхай оньhон түхеэрэлгэ байра бүхэндэ тодхогдоо. Хонидой эдихэ холимол тэжээл буйлуулха хүсэд оньhожоруулагдаhан тусхай цех Талын-Булагта баригданхай. Үнгэрhэн жэлдэ тэндэ 5000 центнер тиимэ тэжээл, 3000 гаран центнер ногооной гурил буйлуулагдаа hэн.

Жамса Бальжинимаевич өөртөө, мэргэжэлтэдтээ, бүхы колхознигуудтаа ехэ эрилтэ табидаг, ажалай, ниитын журам бэхижүүлхэ, хуули ёhо сахиха, хамтын зөөридэ эзэн ёhoop хандадаг байхаар хүмүүжүүлхэ гэжэ хододоо оролдожо ябадаг хүтэлбэрилэгшэ.

— Хамтын зөөриhөө хашарhаншье мүнгэнэй сэнтэй юумые хайша хэрэгээр гаргашалха, урилтэ хоролто хэхэ гээшэ гэмтэ ябадал. Харин тэрэниие бултааран гамнажа, арьбалжа, нэгэ түхэригые хоёр болгохын тула оролдожо ябаха ёhотойбди, — гэжэ тэрэ колхознигуудтаа хэлэдэг.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз газарайнгаа шанараар Сэлэнгын аймагай бусад ажахынуудhаа заашье үлүү бэшэ юм. Илангаяа hайн сабшалан эндэ тон бага. Тиигэбэшье Юрөөгэй тарияашад жэл бүри бултанhaал ехэ тарияа хуряадаг, үбhэ сабшадаг. Адууhа малынь тэжээлээр ядалдангүй ондо ороод лэ байдаг. Ушарынь юуб гэхэдэ, газартаа ехэ гамтайгаар, эзэн ёhoop хандана. Муу үрэжэлтэй бэлшээриеэ hайжаруулна, шэнэ газар элдүүрилжэ, тэндээ олон жэлэй ногоо тарина. Бүхы тарияалан дээрэнь зүб севооборот нэбтэрүүлэгдэнхэй.

Юрөөгэйхид юhэдэхи табан жэлэй түсэбhөө гадуур 40 мянган центнер тарияа, 300 центнер мяха, 100 центнер ноохо гүрэндөө худалдаа. Үнгэрэгшэ жэлдэ ажахын бүхы мүнгэн олзо оршонь 2,6 миллион түхэригтэ хүрэhэн, сэбэр олзонь миллион хахад болоhон байна.

Үйлэдбэриингөө ашаг үрэ дээшэлүүлхын тула түрүүлэгшэhээ эхилээд, тарияашан, малшан бүхэнэйнь харюусалга ехэтэйгээр хүдэлдэгэйнь ашаар лэ эдэ ехэ амжалта туйлагдана гэжэ хэлэхэ уялгатайбди.

Р. БАЛДАНОВ,
манай корр.

КПСС-эй XX... СЪЕЗДЫН ДЕЛЕГАДУУ... ХӨӨРЭНЭ

УЛААН-УДЫН ЛОКО... ТИВ ВАГОН ЗАhАБА... ГЫН ЗАВОДОЙ СЛЕС... ГРИГОРИЙ ЕФИМО... БАДМАЕВ.

МУХАР-ШЭБЭРЭ... ГАНСКИЙ» КОЛ... МЕХАНИЗАТОР Г. ... НОВ:

СЪЕЗДhЭЭ СЪЕЗД ХҮРЭТЭР

hүүлэй табан жэлэй туршада Буряад ороной промышленна ба хүдөө ажахын үйлэдбэриие, соёл культура болон ажалшадай hуудал байдал саашадань хүгжөөхэ талаар горитой алхам хэгдэhэн байна. Тэрэниие хэдэн тоо, баримтануудаар гэршэлэн харуулаа.

☐ Табан жэл соо хэдэн шэнэ предприяти — Сэлэнгын целлюлозо-картоной комбинадай түрүүшын ээлжээн, хүүргын түмэр хэрэгсэлнүүдэй завод, Зэдын вольфрам молибденэй комбинадай шанаржуулгын фабрика, Улаан-Үдын ЛВРЗ-гэй механическа цех, кондитерскэ фабрика болон бусад ашаглалгада оруулагдаа.

☐ Промышленностиин гол фонднууд энэ үе соо 78 процентээр дээшэлээ, валовой продукци үйлэдбэрилгэ 49 процентээр ехэ болоhон байна.

☐ 1971—1975 онуудта республикын предприятинууд 149 миллион түхэригэй продукци түсэбhөө үлүү үйлэдбэрилэн гаргаба.

☐ Промышленностьда ажалай бүтээсэ 37 процентээр дээшэлжэ, 280 түхэлэй шэнэ зүйлнүүд республикын предприятинуудта бүтээгдэдэг болоо. Тиихэдэ 64 зүйлдэ Гүрэнэй эрхим шанарай тэмдэг олгогдонхой.

☐ 1970 онойхитой жэшэжэ харахада, арадай үргэн хэрэглэлэй эд бараа үйлэдбэрилгэ 30 процентээр дээшэлжэ, табан жэл соо 45,6 миллион түхэригэй тиимэ бараан гаргагдаба.

☐ Табан жэл соо республикын хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ 461,7 миллион түхэриг хэрэглэгдээ. Энэнь 1966—1970 онуудайхиhaa 156,1 миллион түхэригөөр ехэ болоно.

☐ Үнгэрhэн табан жэл соо республикын колхоз, совхозууд 5.840 трактор, 3.930 комбайн, ашаанай 3.529 автомашина, хүдөө ажахын бусад олон техникэ гүрэнhөө абаа. Урда табан жэлэйхиhээ 3 дахин ехэ минеральна утэгжүүлгэ ажахынуудта үгтөө.

☐ Электрын элшэ хүсэ дамжуулха 6.000 километр линии татагдаа, хамтадаа 234 мянган киловатт хүсэтэй трансформаторна подстанцинууд баригдаа. Хүдөө нютагуудта электрын элшэ хүсэ хэрэглэлгэ 2,4 дахин ехэ болоо.

☐ Наймадахи табан жэлэйхитэй жэшэжэ харахада, 1971—1975 онуудта хүдөө ажахын продуктнуудые үйлэдбэрилгэ жэл бүри дунда зэргээр 10 процентээр дээшэлhэн байна.

☐ 1966—1970 онуудайхитай сасуулжа үзэхэдэ, жэл бүри мяха худалдалга дунда зэргээр 26,5 процентээр, hү — 11,1, ноолон — 22,8 процентээр, үндэгэ тушаалга 2,3 дахин ехэ болоо. Бүхы түрэлэй малай тоо нилээд олошороо.

☐ hүүлэй табан жэлэй туршада республика дотор 72,9 мянган гектар шэнэ газар элдүүрилэгдэбэ. 59,7 мянган гектар сабшалан болон бэлшээри үндэhөөрөө hайжаруулагдаа.

ЭРЭ ХҮНДЭ, АРЮУН СЭДЬХЭЛ МҮН

МАРТАГДАШАГҮЙ ҮДЭРНҮҮД

...ессэ хотын Гүрэнэй медицинскэ институт дүүргэһэнһээ хойшолон ...дулээр хоёр жэл хүдэлөөд, Буряад нютагта ерэһээр хорин хоёрдохи жэл ... байна. Үнгэрһэн саг ... юумэн хэгдээ, ... юумэн үзэгдөө, харагдаа. Түрэл партиингаа XXIV съездын делегадаар һунгагдаһан ... зол жаргалтай байһан... даа, хэдол омогорхон ябагшаб.

Съездын хүдэлмэри хэдэн хоногой туршада үргэлжэлөө һэн. Эдэ үдэрнүүд хэзээшье мартагдахагүй. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хэһэн тоосоото, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ А. Н. Косыгинай — юһэдэхи табан жэлэй түсэб тушаа элидхэлнүүд соо коммунист, совет хүн бүхэнэй үдэр бүриин һанал бодол, эрмэлзэл оролдолго тухай хэлэгдэжэ байһые дуулахадаа бидэнэр, делегадууд, ехэл баярлажа һуугаа бэлэйбди.

Бидэндэ, съездын делегадуудта, ехэ юумэ үзүүлээ, харуулаа. СССР-эй элүүрые хамгаалгын министр Б. В. Петровский медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд. — делегадуудтай уулзажа хөөрэлдөө, мааниие Москва хотын эмнэлгын ехэ газарнуудаар ябуулжа танилсуулаа, шэнэ техникэ, түхеэрэлгэнүүдые харуулаа.

Тиихэдэ би В. И. Ленинэй мавзолейдэ түрүүшынхеэ ороо һэм. Намтай Вьетнамай айлшад ябалсаа. Бүхэдэлхэйн ажалша арад зоной агуу ехэ багшада тэдэнэй тангаригаа үгэһынь хэзээшье мартахагүйб. Би баһал өөрөө ленинэй партиин, коммунизмын түлөө бүхы хүсэ шадалаа зорюулхаб гэжэ тангариглаа бэлэйб.

Партиимнай XXIV съезд манай орон дотор коммунизм байгуулгын түйлай ехэ зорилгонуудые хараалаа һэн. Партиингаа, тэрэнэй Центральна Комитедэй сэсэн мэргэн хүтэлбэреэр совет арад эдэ зорилгонуудые хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ шадаа.

Үнгэрөөшэ табан жэлэй туршада орон доторнай хэды ехэ юумэн хэгдээ гээшэб! Ганса манай аймагта элүүрые хамгаалха талаар хэгдэһые харахадаа, сэдьхэл, зүрхэмни баярлана. Охин-Булагта больницын комплекс, Бэшүүр тосхондо хирургическа болон нарайлалгын таһагуудтай хоёр дабхар байшан баригдаа.

Мүнөө манай аймагта 150 хүнэй хэбтэхэ оротой аймагай, 4 участково больница, больницын 2 комплекс, фельдшерскэ 26 пункт хүдэлнэ. Хүнэй ямаршье үбшэ эмнэжэ шадаха мэргэжэлтэд, хэрэгтэй түхеэрэлгэнүүд бии. Аймагаймнай ажалшад бэеэ үзүүлхэ, эмшэлүүлхын тула хото город ошохоёо болиһой.

Түсэбтэ табан жэлэй туршада аймагаймнай элүүрые хамгаалха эмхи зургаануудта һайн бэлэдхэлтэй олон мэргэжэлтэд ерэнхэй. Мүнөө дээдын һургуулитай 22 врач, дунда мэргэжэлтэй 98 хүдэлмэрилэгшэд, 26 фельдшернүүд хүдэлнэ.

Эхэ оронойминай ниислэл Москва хотодо мүнөөдэр партиимнай XXV съезд ажалаа эхилхэнь. Тэндэ СССР-эй арадай ажахы, соёл культура саашадань түргэнөөр хүгжөөхэ, ажалшадай һуудал байдал бүри һайн болгохо, эб найрамдал сахиха шухалын шухала асуудалнууд хэлсэгдэхэ. Съездын ажал хүдэлмэридэ ехэ амжалта үнэн зүрхэнһөө хүсэнэб.

С. СУВОРОВА,
Бэшүүрэй аймагай ахамад врач, КПСС эй XXIV съездын делегат.

Башенна кранай табадахи разрядай машинист Владимир Моисеевич Жемчугов Буряадай барилгын управлениин УМС-дэ хүдэлдэг болоһоор яһала үни болоожо байна. «С 981» түхэлэй кран дээрэ тэрэ хүдэлхэ зуураа сугтаа ажалладаг нүхэд соогоо эрхим хүдэлмэришэн гэжэ суурхаа. Партиин XXV съездые ажалай үндэр амжалтануудтайгаар угтахын түлөө дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр [illegible] түрүү крановщик халаа [illegible] нормые ходо үлүүлэн дүүргэжэ, энэ мүрысөөндэ түрүүлбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: коммунис ажалай ударник В. М. Жемчугов.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

Гунга ЧИМИТОВ

ПАРТИИНГАА СЪЕЗДДЭ

Жэлнай дүүрэбэ —
Жэгтэй ажалша жэл.
Зон арадаймнай
Зориг урмалһан жэл.
Түүхэдэ ороһон
Түсэбтэ табан жэлые
Агуу һэбжэлтээр
Арамнайлһан зэлто жэл.
Үнгэрэн ошоһон
Үнэхөөр дэлгэр жэлнай
Үндэр һайхан
Үзэл бодолоороо
шалгараа.
Арад түмэмнай
Алтан уран гараараа
Зохеожо байнал
Зохид байдалаа, жаргалаа.
Эхэнэрнүүднай
Энэ далита жэлые
Эгээл урихан
Энхэ жэл гээд нэрлээ лэ.
Хамаг хүсэлөө,
Хамаг хэрэг үйлэеэ
Оршоһон жэлтэй
Оюун сэдьхэлһээ холбоо
лэ.
Алиш талаараа
Аргагүй түрүү энэ жэл
Аба оромнай
Айхабтар ехээр бэхижээ.
Эрдэм ухаамнай
Эрдэни шэди шудалаад.
Үйлэдбэримнай
Үшөө ехээр урдалаа.
«Союз», «Аполлон» —
Хоёр онгосонууд замбида
Хоёр гүрэнэй
Холбоо барисаа
бэхижүүлээ.
Коммунис партиин
Хорин табадахи съезд
Ашата ехэ
Амжалтыемнай дүнгэжэ,
Урагшаа шармайн,
Улам саашаа дабшаха
Харгы замымнай
Хараалжа, тодолжо
үгэхэл.
Бултанаар хамта
Буряад оронноймнай
түйлаһан
Хэрэг ажал
Хэмжээлэшэгүй ехэ лэ.
Харин саашадаа
Хам орон бэелүүлхэ
Үйлэ хэрэгүүд
Үшөөш ехэ байха лэ.
Зорилгоёо
Зохид һайнаар мэдэһэн
зон
Зоригжолтойгоор
Зоржол байхал урагшаа.
Баяраар орьёлһон
Баян жэлэйнгээ
даабарие,
Тайбан оронойнгоо
Табан жэлэй түсэбые
Үгэдөө хүрэн.
Үлүүлэн дүүргэһэн
ажалшад
Түрэл партиингаа
Түүхэтэ ехэ хуралые
Заводойнгоо
Залгаа ута цехүүд соо,
БАМ-ай эрьеэтэ
Барилгын һүртэ талмай
дээр,
Хүдөө нютагаингаа
Хүрьһэтэ уужам газар
дээр
Угтан байнал.
Урма зориг түгэлдэр.
Хэһэн бүтээһэнээрээ
Хэн хэмнаиш омогорхон,
Дабаан өөдэ
Дабшанабди хүсэ орон.
Амжалта, илалтын
Агуу түгые үргэһэн
Ажалай түрүүшүүлдэ
Алдар соло, алдар соло!

ПАРТИИН СЪЕЗДЫЕ АЖАЛАЙ ЯМАР ҮРЭ ДҮНТЭЙГӨӨР УГТАНАТ?

ЖЭШЭЭТЭ АЖАЛАЙ АШААР...

Түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй даабаринуудые дүүргэлгэдэ эгээл үндэр үрэ дүнгүүдые түйлаһанайнь, үйлэдбэриин ашаг үрые, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэйнь, продукциин шанар һайжаруулһанайнь түлөө КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй ба ВЛКСМ-эй ЦК-гай «Түсэбтэ юһэдэхи табан жэлдэ ажалай шэн габьяагай түлөө» гэһэн дурасхаалта тэмдэгээр, дамжуулгын Улаан тугаар Хяагтын аймагай Хяагтын совхозые шагнажа, СССР-эй ВДНХ-дахи Бүхэсоюзна Хүндэлэлэй самбарта бэшэхэ гэһэн мэдээсэл бэйгшэ оной февралиин тэн багаар ерээ һэн. Энэ ушар, манай ажахын малшад, таряашад болон механизаторнуудые нилээд баясуулаа.

Юһэдэхи табан жэл алишье талаһаа тон амжалтатай — совхозоймнай ажалшад энэ хугасаа соо тон һайнаар хүдэлжэ, гүрэнэй түсэбүүдые сүм дүүргэбэ.

Гүрэндэ нооһо худалдаха табан жэлэй түсэб 107 процент, һү — 114 процент, мяха — 108 процент, овощ — 106 процент, хартаабха — 154 процент, орооһо худалдаха түсэб 118 процент дүүргэгдээ. Гадна адууһа малай тоо толгой олошоруулха табан жэлэй түсэб амжалтатайгаар бэелүүлэгдэжэ, мал болон таряан ажалай үйлэдбэриин ашаг үрэ, ажалай бүтээсэ саашадаа дээшэлһэн, гарвагдажа байһан продукциин шанар улам һайжарһан байха юм.

Иимэ ехэ амжалтада совхозой партийна организациин коммунист бүхэнэй оруулһан горитой хубита оин ааб даа.

Жэшээлхэдэ, манай партийна организациин бүридэлдэ ородог КПСС-эй 95 гэшүүдэй 6-ниинь һаалишад, 14-ниинь хонишод, 5-ниинь мал адуулагшад, 22-ынь механизаторнууд байна. Инхэдэ партийна организацимнай бүхы гэшүүдэй 88 процентнь үйлэдбэри дээрэ сэжэ хүдэлжэ, жэшээтэ һайн ажалаараа алдаршана.

Хонишод, коммунистнууд Д-Ц. Ж. Дашипылов, П. П. Самданов, П. Б. Цырендылыков, В. Б. Бальчинов, М. Д. Дылгыров гэгшэд жэл бүхэндэ 100 эхэ хониин бүхэнһөө зуу, зуу гаран хурьга абадаг юм.

Мүнөө хонишоднай шэнэ жэлэй түл абалгые амжалтатайгаар үнгэргэхын түлөө тэмсэжэ байна. Һүүлэй мэдээгээр дурдагдаһан хонишодой даадаг бригадануудта 500—550 хурьган абтаад, гарзада оруулагдангүй тэнжээгдэнэ.

Манай совхозой һаалишадшье габшагай һайн ажалаараа онсо шалгараа. Нёдондо урда жэлэйхидэ орходоо үнеэн бүхэнһөө дунда зэргээр 19 килограммаар ехэ һү һаажа, 500 центнер нэмэри һү гүрэндэ тушааха арга боломжо олгоо һэн. Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй эхин һаранuудташье эршээ һуладханагүй. Тоолоод үзэхэдэмнай нёдондонон февраль соохидо орходоо 100 килограммаар ехэ һүн үдэр бүхэндэ һаагдана. 1976 ондо үнеэн бүхэнһөө 1870 килограмм һү абаха зорилго урдаа табиһан манай һаалишад хоорондоо мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлээ. Коммунист-һаалишад А. Х. Воронцова, Х. Б. Цыренпилова гэгшэд энэ мүрысөөндэ түрүүлжэ, габшагай ажалай үльгэр жэшээ сугтаа хүдэлдэг нүхэдтөө харуулдаг байха юм.

Үйлэдбэриин һалбари бүхэндэ коммунистнууд хүдэлнэ. Эдэнэр габшагай һайнаар ажаллахаһаа гадна, ниитэ-политическэ, хүмүүжүүлгын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Агитатор, пропагандист, һурган хүмүүжүүлэгшэ болон арадай хинагшын ажалые оншотой зохидоор, ашаг үрэ ехэтэйгээр ябуулна. Манай ажахын партком энэ хэрэгые нарин хиналта доро абажа, партийна даабаринуудай хэр зүбөөр хубаарилагдадагые, хэр зэргээр дүүргэгдэдэгые саг үргэлжэ шалгана.

Парткомой заседани болон партийна, хамтын суглаануудай дээрэ партийна эхин организациин секретарьнар, коммунистнууд ходо тоосоо барижа, эдэ тоосоонуудынь зүбшэн хэлсэгдэдэг юм.

Таряан ажалые хүгжөөхэ хэрэгтэ бүри ехэ анхарал хандуулагдаха ёһотой. Энээниие хараадаа абажа, таряан ажалые саашадань хүгжөөхэ талаар хэгдэхэ хүдэлмэринээ нариннаар түсэблэдэг болоо һэмди. Тиихэдээ хүршэ болохо «Родина», Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозуудай түрүү дүй дүршэлые шэнжэлжэ, газар элдүүрилгые саашадань һайжаруулха талаар манай эрхэ байдалда таарулан хэрэглэхэ гэжэ яһала оролдогдоо.

Иимэ хэмжээ ябуулгануудай ашa үрэнь харагдаа. 1975 оной ургаса хуряалгын үедэ ороһото ургамалнуудай таригдаһан талмайн гектар бүхэнһөө дунда зэргээр 11—12 центнер, зарим участогуудһаань 20 гаран центнер хүрэтэр ороһо абаабди. Тиигэжэ 38 мянган центнер ороһо сохижо абаха даабаритаи аад, 61 мянган центнертэ хүргэжэ шадаһан байнабди.

Мүнөөдэр агуу Ленинэй Коммунис партиин XXV съезд нээгдэхэнь. Энэ ехэ хуралдаанда зорюулагдаһан мүрысөөн манай ажахы дотор үргэнөөр дэлгэрээ. Хүдөө ажахын бүхы техникэ баран заһабарилагдажа, хабарай тарилгада гаргагдахаар бэлэн болоо.

Б. ЦЫРЕНЖАПОВ,
Хяагтын совхозой парткомой секретарь.

Материальна болон моральна урмашуулгануудые бүри таарууугаар хэрэглэжэ, үйлэдбэриин ашаг үрые, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгэдэ, продукциин шанар һайжаруулгада, материальна нөөсэнүүдые гамтайгаар ашаглалгада үзүүлдэг тэдэнэй нүлөө ехэ болгохо.

(КПСС-эй XXV съездэдэ зорюулжа партиин Центральна Комитедэй гаргаһан проектһээ).

ХҮН ЗОНОО ЗОРИГЖУУЛАН...

Эршэтэ ажалай үндэр амжалтануудаар Эхэ оронoймнай ажалшад түрэл партиингаа ээлжээтэ съездые угтажа байна. Үнгэрэгшэ табан жэлэй туршада арадай ажахын алишье һалбарида горитой амжалтанууд хэгдээ. Энэ үе соо шэн габьяата ажалай баатаршалганууд олоор туйлагдаа, олон мянган ажалшад үндэр бүтээсэ туйлаа.

Юһэдэхи табан жэл соо республикымнай искусство, литература улам хүгжөө. Ажалшадые хүмүүжүүлгын гол шухала асуудалнуудта харюусаһан шэнэ зүжэгүүд театрнуудай сценэ дээрэ табигдаа. Һүүлэй жэлнүүдэй эгээл һонирхолтой спектакльнуудые нэрлэбэл, Ленинэй ордентэ оперо ба баледэй театрта табигдаһан Г. Шантырина «Хоёр капитан», Б. Ямпиловай «Цыремпил Ранжуров» гэһэн оперонууд, ород драмын театрта Б. Васильевай «В списках не значился», В. Шукшинай «Характеры», Х. Намсараевай нэрэмжэтэ буряад драмын театрта Л. Леоновой «Ленушка», А. Салынскиин «Барабанщица» болоно.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнда совет арадай гайхамшаг баатаршалга харуулһан «Барабанщица», «Два капитана» гэһэн зүжэгүүдые манай харагшад халуунаар угтаа бэлэй. Илалтын 30 жэлэй ойдо зорюулагдаһан сэрэгэй патриотическа удхатай зүжэгүүдэй бүхэсоюзна фестивалиин дүнгөөр эдэ хоёр зүжэг СССР-эй культурын Министерствын коллегиин тогтоолой ёһоор Хүндэлэлэй дипломоор шагнагдаһан байха юм.

Гадаадын ба ородой классигуудай зохёолнуудта ехэ анхарал хандуулагдана. Һүүлэй жэлнүүдтэ Н. Римский-Корсаковой «Царская невеста», А. Глазуновой «Раймонда», С. Прокофьевой «Золушка», Б. Асафьевай «Бахчисарайский фонтан», А. Островскиин «Светит да не греет», «Доходное место» болон бусад зүжэгүүд манай театрнуудай сценэ дээрэ табигдаһанхай.

Юһэдэхи табан жэлэй үедэ манай республикын уран зохёолдошье ехэ амжалта туйлагдаһан байна. Жэшээлэн хэлэбэл, Буряадай суута поэт Н. Г. Дамдинов «Дүрбэн тэнгэри», «Апрель» гэһэн номуудайнгаа түлөө РСФСР-эй гүрэнэй шанда хүртөө. Баһа үнгэрһэн табан жэлдэ Б. Ямпилов Л. Книппер хоёрой зохёоһон «Арюун гоохон Ангар дүүхэй» гэһэн балет, тэрэнэй гол роль гүйсэдхэгшэ Л. Сахьянова, П. Абашеев, уран зурааша А. Тимин, найруулан табигша М. Заславскии гэгшэд М. И. Глинкиин нэрэмжэтэ РСФСР-эй гүрэнэй шанда хүртэжэ, олониитые баясуулаа.

Гадна, литература искусствын бүлэг хүдэлмэрилэгшэд республикын шангай лауреат болоо һэн. Тиихэдэ Буряадай АССР-эй арадай уран зохёолшо, арадай поэт гэһэн нэрэ зэргэ бии болгогдожо, бүлэг уран зохёолшод, поэдүүд тэрэ хүндэтэ нэрэ зэргэ зүүхэ эрхэдэ хүртэһэн байна.

Мүнөө үе саган агуу барилга болохо БАМ-ай барилгашадые соёлой талаар хангалга хадаа шухала асуудалнуудай нэгэн болоно. Республикымнай соёлой хүдэлмэрилэгшэд энэ хэрэгтэ эрилтэ ехэтэйгээр хандаж, горитой хүдэлмэри ябуулжа байнхай. Хэдэн олон зүжэгүүд харуулагдаа, тусхай мэргэжэлтэдэйшье, мүн уран шанханай коллективүүдэйшье концертнүүд табигдаа, уран һайханай болон хизаар ороноо шэнжэлгын музейнүүд нүүдэл выставкэнүүдые эмхидхээ, уран зохёолшодтой, зураашадтай, композиторнуудтай уулзалганууд болоо.

Түрэл партиингаа XXV съездые манай соёлшод зохёохы хүдэлмэриин амжалтануудаар угтажа байна. Съездэдэ зорюулагдажа, хэдэн шэнэ зүжэгүүд табигдаа.

Ж. ЦЫРЕННИМАЕВ,
культурын министрэй орлогшо.

Манай республикын ниислэл хото Улаан-Үдэ жэл ерэхэ бүри болбосон түхэлтэй болоно. Байрын гэрнүүдэй шэнэ кварталнууд олоор ургаи бодожо, ажалшадай һуудал байдал саашадаа һайжарна. Манай фотокорреспондент Сергей Балдуевай буулгаһан фото-зураг дээрэ Железнодорожно райондохи Николай Петровой үйлсэдэ баригдаһан байрын гэрнүүдые харинат.

СЪЕЗДҺЭЭ СЪЕЗД ХҮРЭТЭР

△ Юһэдэхи табан жэл соо республикын хүдэлмэришэдэй, алба хаагшадай һарын салин хүлһэн дунда зэргээр 20,5 процентээр, ниитын ажахыһаа колхозниигуудай абадаг олзо доход 28,4 процентээр ехэ болоо.

△ Республикын 60 мянган хүнэй абадаг пенси, тэдхэмжэ урданайхиһаа ехэ болгогдоо. 1970 ондо республикын студентнэртэ 5,5 миллион түхэриг стипенди түлэгдэһэн аа. 1975 ондо 8,3 миллион түхэриг болоһон байна.

△ Табан жэл соо республика дотор 1 миллион 400 мянган дүрбэлжэн метр гэр байра ашаглалгада оруулагдажа, 40 мянган бүлэ шэнэ байрада оробо.

△ Гүрэнэй ба кооперативна худалдаа наймаанай эд бараанай розничнэ эрьесэ 42,8, ниитын эдеэ хоолой предприятинуудай — 33 процентээр ургаһан байна.

△ Республикын больницануудта оронoй тоо 10,6 процентээр олон болоо, эмнэлгын эмхи зургаануудта шэнэ 70 клиническэ ба диагностическа отделениинүүд, кабинет болон лабораторинууд нээгдээ.

△ Табан жэл соо Буряад орондо 42 дунда һургуулиин шэнэ байшан баригдаа.

△ Соёлой эмхи зургаануудые барилгада табан жэл соо 10 миллион 644 мянган түхэриг гаргашалагдажа, 56 соёлой байшан ба клуб, 3 библиотекэ, хүүгэдэй хүгжэмэй 4 һургуули баригдаа.

△ Россия Федерациин хүндэтэ нэрэ зэргэнүүдтэ республикын соёлой 15 хүдэлмэрилэгшэ, Буряадай АССР эй хүндэтэ нэрэ зэргэнүүдтэ — 136 хүн хүртэһэн байна.

БАРИЛГАШАДАЙ БАЯР

Юһэдэхи табан жэлэй туршада хотымнай Үдын урда бэедэ тон ехэ барилга хэгдэһэн юм. Эндэ бүхэли кварталнууд, микрорайонууд урган бодоо. Шэнэ 43-дахи кварталда байрын хэдэн арбаад гэрнүүд баригданхай. Хэдэхэн жэлэй саана городой больницын комплекс баригдажа эхилээ бэлэй. Больницын корпусуудые Буряадай барилгын управлениин 1-дэхи СМУ-гай хүдэлмэришэд бодхоһон юм.

...Мүнөө эндэ шэрдэгшэд, электригүүд, сантехнигүүд ажаллажа байнад. Энэ корпусуудай бүхы таһагууд халуун ууралаар дулаасуулагдажа эхилэнхэй. Шэнээр баригдаһан поликлиникын дүрбэдэхи дабхарта гарабабди. Үргэн сонхонуудтай уужам һаруул таһалганууд. Ханануудынь гоёор жэлэгдэнхэй.

Л. Н. Кузнецовагай бригадын хүдэлмэришэд эндэ хаанашьеб даа хүдэлнэ. Ута коридор соогуур алхалнабди. Урдаһаамнай дунда зэргын бэетэй, залуу хүн ерэжэ ябаба.

— Любовь Николаевнагай бригадын гэшүүд али багта хүдэлнэ хаб, — гээд асуухадамнай, гайхапан янзатай тогтобо.

— Би тэндэпээл абанаб. Эндэ мастераар хүдэлнэб. Бригадир Л. Н. Кузнецовамнай партиин XXV съездэдэ Москва ошонхой. Орондонь Светлана Шимолина хүдэлжэ байна. Ажал ехэ. Хүдэлмэришэднэй тухашаруушаг, — гэжэ мастер Владимир Антошкин хэлээд, һаад хэхэтнай гэжэ һанаһандал, бидэниие ажаглан хараад байба.

Больницын коридор соогуур нилээд алхалжа, хайшаашьеб даа, хажуу тээшээ годиршобобди. Шабар ... үшөө жэлэгдээгүй ханануд. Таһалганууд соо харанхы, хүйтэн шэнги. Эндэ тэндэһээ хүдэлмэришэ басагадай хүхюутэй абяан дуулдана. Ханада шабар нас байса хаяханиь бүриншье элихэнээр сонностохо юм. Тухайлхада, штукатурнууд ехэл эршэтэйгээр хүдэлжэ байна хэбэртэй. Дүтын таһалга сооһоо гушаад наһанай сагаахан шарайтай эхэнэр гаража ерэбэ. Брезент хубсаһанинь бэедэнь ехэл зохидоор таарулагданхай. Хубсаһанинь шабараар тиимэ ехээр будалдаагүй. Шадамар штукатур, шэрдэгшэд хубсаһаа ехээр будададаггүй юм гэжэ барилгашад хэлсэгшэ. Энэ зүб хала.

Светлана Иосифовна Шимолинатай танилсабабди. Тэрэ дулаахананар энеэбхилнэ. Нюдэдынь соггон хүхюунээр, хурсаар ялалзана.

— О, журналист гүт? Һайн лэ гэшэ. Теэд таанад һаяшай манай ниш ехэ олоороо хангылналта. Үсэгэлдэр радиоһоо хүнүүд ерээ бэлэй. Үржадэршье ябана һэн. Любовь Николаевна Кузнецова минии дүтын хани нүхэр болохо юм. Намдаа бүхы ажал хэрэгээ найдаад, партиин XXV съездын хүдэлмэридэ хабаадалсахаһа ошоо. Шадаха зэргээрээ хүдэлжэл байнабди даа, — гээд, дүтын таһагууд соо соггой шуяатайгаар хүдэлжэ байһан нүхэд тээшээ зааба.

Таһалгаһаа таһалгада оронобди. Светлана Шимолина бидэниие бригадынгаа гэшүүдтэй танилсуулна. Хүдэлмэришэ басагад, эхэнэрнүүд толгойгоо дохин мэндэшэлээд лэ, ажалаа үргэлжэлүүлһээр. Захын нэгэ таһагта ороходомнай, душоод наһанай, нюдэндөө шэлтэй эхэнэр хана жэлэжэ дууһаад, зэр зэмсэгээ сугларуулаад, удаадахи таһалгада ошохо гэжэ байба.

— Бригадымнай эгээл үнинэй, дүршэлтэй гэшүүн Валентина Изотовна Чикина, танилсагты. Гурбан үдэр соо хоёр таһагай хана штукатурдажа, даабараа 20—25 процентээр үлүүлэн дүүргэбэ. Бүхы ажалаа эрхим шанартайгаар бүтээдэг. Эдэ үдэрнүүдтэ илангаяа һайнаар хүдэлнэ, — гэжэ бригадирай орлогшо С. Н. Шимолина хүдэлмэришэнөө магтана.

— Света, намайгаа дан ехээр магтажа бү орхи. Бултадаал адли хүдэлнэ бэшэ гүбди. Любовь Николаевнагайнгаа Москва мордоходонь һайнаар хүдэлхэбди гэжэ үгөө үгөө һэмди. Бидэ үгэдөө эзэн байха ёһотоишьебди, — гэжэ шэрдэгшэ В. И. Чикина баяртайгаар хөөрэнэ.

Партиин XXV съездын делегат Л. Н. Кузнецовагай бригадада 23 хүн тоологдоно. Эдэнэр мүнөө съездын нээгдэһэн үдэр ехэл шангаар хүдэлжэ байна. Бригадын гэшүүд бүхы ажалаа эрхим шанартайгаар бүтээдэг гэжэ Буряадай барилгын управлениин хүдэлмэришэдэй дунда мэдээжэ болоһон ааб даа. Эдэнэр юһэдэхи табан жэл соо 21 объект дээрэ хүдэлөөд, бултыень эрхим шанартайгаар дүүргэһэн.

— Бидэнэр партиин XXV съездын делегадаар Любовь Николаевна Кузнецоваемнай һунгаба гэжэ дуулахадаа ехэ баярлаа, омогорхоо һэмди. Байгша оной түрүүшын хоёр һарын даабари февралиин 24-дэ дүүргэхээр уялга абаа һэмди. Тэрэ уялгана бүри үгэсэлдэр февралиин 23-да дүүргэээди. Январь һарада дэлгэрһэн мүрысөөндэ илажа вымпелээр шагнагдаабди. Съездын хүдэлмэриин үдэрнүүдтэ бүри эршэтэйгээр хүдэлхөөр шиидэнхэйбди, — гэжэ бригадын гэшүүн Г. А. Астраханцева хөөрэнэ.

Энэ бригадын гэшүүд оролдосотой бэрхээр хүдэлдэг юм. Партиин XXV съездын нээгдэһэн энэ түүхэтэ үдэрые Л. Н. Кузнецовагай бригада хэзээ хэзээнэйхиһээ эршэ зоригтойгоор угтаба.

К. ЖАМЬЯНОВ.

Түрэл партиингаа XXV съездэдэ зорюулжа, Буряадай Ленинэй орденто оперо, баледэй театрай коллектив М. Мусоргскиин «Хованщина» гэжэ арадай хүгжэмтэ драма табиба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: М. Глинкиин нэрэмжэтэ бүхэсоюзна конкурсын лауреат, Буряадай АССР-эй арадай артист Д. Дашиев князь Андрей Хованскиин рольдо наадажа байна.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

ҮРГЭДХЭГДЭХЭ, ХҮНЭЙ ЗАХИЛ ДҮҮРГЭГДЭХЭ

Хүн зоной ажаһуудалай эрилтэ хангадаг манай аймагай комбинат 1971 оной ноябрь һарада түбхинэһэн юм. Шэнээр эмхидхэгдэһэн комбинадай мэдэлдэ хүдөө нютагуудтахи оёдолой хоёр мастерской оролсоо бэлэй. Нэгэ мастерскойнь Алла тосхондо, нүгөөдэнь Майскда ажаллажа байһан.

1971 онойхитой жэшэбэл табан жэлэй һүүлшын жэлдэ хэхэ ажалнай 3 дахин ехэ боложо, 96 мянган түхэриг-тэ хүргэгдэһэн байгаа.

Предприятиимнай коллектив юһэдэхи табан жэлэйнгээ түсэбые үнгэрэгшэ жэлэй декабриин 1-дэ дүүргээд, һүүлшын жэлэй даабарииe арбан үдэрөөр уридлаа.

Манай коллектив партиин XXV съездэдэ зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдэй» проекттэй танилсаһанайнгаа һүүлээр, 1976 ондо Бүхэсоюзна социалис мүрысөө үргэноор дэлгэрүүлхэ тухай КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Совэдэй, ВЦСПС-эй, ВЛКСМ-эй ЦК-гай тогтоол һайшаан дэмжэжэ, байгша ондо дээшэлүүлэгдэһэн үүрэг абаа. Үнгэрэгшэ табан жэлэй туршада Хурамхаан, Һахали тосхонуудта захил дүүргэдэг комплексно 2 пункт нээгдээ. Алла тосхондохи пунктда парикмахерска бии болгогдоо һэн. Майск тосхондо сабхи оёдог мастерской нээгдэжэ, дүршэлтэй мэргэжэлтэдээр хангагдаһан байна.

Табан жэлэй туршада комбинадта бүтээсэ ехэтэй олон түхеэрэлгэ тодхогдоо. Тэдээнэй зариманиинь хубсаһа оёходо, шагта хадахада, гутал заһабарилхада хэрэгтэй болодог. Тусхай түхеэрэлгэ, мүн бусадшье машина, механизмнууд эндэ тодхогдонхой.

Ажаһуудалай эрилтэ хангадаг аймагай комбинадай дэргэдэ диван, мүн бусадшье зөөлэн мебель бүтээн гаргагдадаг болоо.

Манай комбинат үнгэрэгшэ табан жэлэй туршада Улаан-Үдын хэдэн предприятитай хэлсээ хэжэ, хубсаһа элдэб будагта оруулха, сэбэрлэхэ, түмэрөөр хэгдэһэн зүйлнүүдые заһабарилха, шэнээр һэлгүүлхэ, хэмжүүрыень эльгээжэ, үбэл, зунай гутал оюулха болонхой. Энэ хэлсээн саг соогоо дүүргэгдэжэ байбал, ехэл һайн һэн.

Алла, Майск тосхонуудтахи оёдолой мастерскойнуудай дэргэдэ тушаан абалгын пунктнууд нээгдэжэ, трикотаж, хубсаһа нэхэхэ, гутал оюулха, хубсаһа сэбэрлүүлхэ, будуулха, мебель болон бусад зүйлнүүдые бүтээлгэхэ захил абтадаг болоо байна. Үнгэрэгшэ жэлэй һүүл багта Бархан Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой захил дүүргэдэг пункт нээгдээ.

Табан жэлэй туршада комбинадай олон коллектив шалгаран гараа. Жэшээнь, Һахалиин оёдолой мастерскойе абаад үзэе. Энэ мастерской (даагшань Н. Д. Надмитова, эсхэгшэнь Л. Г. Зарубина) һара, квартал бүхэнэйнгөө даабарииe саг соонь, һайн шанартайгаар дүүргэнэ.

Ажаһуудалай эрилтэ хангадаг комбинадай дэргэдэхи эхэнэрнүүдэй үһэ заһадаг хүдэлмэрилэгшэд һайнаар ажаллажа гараа. Эндэ хүдэлдэг Г. Ш. Будаева, З. И. Глухова, Н. Д. Надмитова табан жэлэйнгээ даабарииe сентябрь һарада дүүргээ.

Шэнэ табан жэлэй туршада хэхэ ажалнай улам ехэ болохо. Байгша ондо үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо 25 процентээр ехэ ажал хэгдэхээр хараалагдана. Нигэжэ жэлэй туршада хамта дээрээ 120 мянган түхэригэй элдэб захил бүтээгдэхэ юм.

Энэ түсэбөө дүүргэхэ тухай асуудал коллективэймнай суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, тусхай хэмжээ ябуулганууд хараалагдаһан байна. 1976 ондо Хурамхаанай хүн зоной ажаһуудалай эрилтэ хангаха комбинат үргэдхэгдэхэ, шэнэ цехүүд нэмэгдэжэ нээгдэхэ. Тиихэдэ хүдэлмэришэдэй ажаллаха арга боломжо нилээд һайжарна гээшэ. Энэ жэл 3 автомашинын байха гараж баригдаха.

Хубсаһа оёдог шэнэ цехтэ тусхай салон түхеэрэгдэхэ. Тэрэнь захил хэхээ ерэгшэдтэ таатай зохид, болбосон түхэлтэй байхаар хараалагдана. Шэнэ цехтэмнай хубсаһа оёхо 2 бригада эмхидхэгдэжэ, хүнүүд ажалай түрүү арга шудалха юм.

Һайса бэлэдхэл хэгдэһэнэй һүүлээр Хурамхаанай оёдолой мастерской ателье болгогдохо. Тэрэнэй ашаар ажалай бүтээсэ нилээд дээшэлхэ, оёгдоһон хубсаһанай шанар улам һайжарха.

Шэнэ табан жэлэй туршада бүхы колхоз, совхозуудай гол буусануудта тушаан абалгын комплексно пунктнууд бии болгогдохо зэргэтэй. Һахалиин оёдолой мастерскойн хубилгагдахада, тушаан абалгын комплексно пункт нээгдэхээр хараалагдана. Комбинадай дэргэдэ радио-телевизионно аппаратура, электроприборнуудые заһабарилдаг мастерскойнууд нээгдэхэ байна.

Элдэб приборнууд болон эд хэрэгсэлнүүдые саг зуура хэрэглэхээр абадаг пункт Уланхаан посёлогто нээгдэхээр түсэблэгдэнэ.

Шэнэ табан жэлэй туршада аймагай хүн зоной ажаһуудалай эрилтэ хангалга улам һайжаруулагдаха байна.

Н. ДОРЖИЕВ,
ажалшадай ажаһуудалай эрилтэ хангаха комбинадай директор.

Хурамхаан.

МОСКВА. СССР-эй Наукануудай академиин химическэ физикын институдай эрдэмтэд түсэбтэ арбадахи табан жэлдэ эхэ зорилгонуудые шиидхэхэ юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: лабораториин даагша, химиин эрдэмэй доктор, профессор В. В. Ершов, химиин эрдэмэй кандидат Н. Л. Комиссарова ажалдаа.

ТАСС-ай фотохроника.

СЪЕЗДҺЭЭ СЪЕЗД ХҮРЭТЭР

БАЯСАМА ХУБИЛАЛТАНУУД

КПСС-эй XXIV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлжэ, юһэдэхи табан жэлэй туршада Эхэ оронойнгоо экономикые хүгжөөхэ талаар совет арад горитойхон алхам хэһэн байна. Тиихэдэ хүн зоной эрдэм гэгээрэл дээшэлүүлхэ, һуудал байдалыень һайжаруулжа, бүри баян дэлгэр болгохо хэрэгтэ ехэ хубилалтанууд болобо. Энээниие манай Баргажанай-Адаг посёлогой предприятинуудай коллективүүдэй ажалай дүнгүүд болон хүдэлмэрилэгшэдэй ажабайдал дээрэ эли тодоор хаража болохо.

Манай посёлок Баргажанай аймагай эгээл томо тосхонуудай нэгэн юм. Посёлогнай һүүлэй табан жэлэй туршада томо, болбосон түхэлтэй болоо. Хоёр квартиратай 150 гэр, 32 квартиратай хоёр дабхар нэгэ гэр баригдажа, ашаглалгада оруулагданхай. Тиигэжэ модо бэлэдхэгшэдэй, барилгашадай, загаһашадай 340 гаран бүлэ шэнэ гэрнүүдтэ орожо, түбхинэһэн байна.

Соёлой болон хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын эмхи зургаанууд олоор бодхоогдоо. Жэшээлхэдэ, 100 хүнэй нэгэ доро хоол бариха аргатай шэнэ столово, хоёр таһагтай томо бани, хубсаһа угааха ниитын прачечна, хоёр магазин, «Минутка» гэжэ нэрэтэй кафе энэ табан жэл соо баригдажа, ашаглалгада үгтэбэ. Хирпиисээр баригдаһан хоёр дабхар соёлой байшан посёлогой хүн зоной ёһотой омогорхол болонхой. Тэрэмнай 300 хүнэй һууритай юм. Хүүгэдэй шэнэ сад-ясли баригдажа, загаһанай комбинадай хүдэлмэрилэгшэдэй үхибүүд хүмүүжүүлэгдэнэ. Леспромхозой хүдэлмэришэдэй клуб болон хүүгэдэй саад үргэдхэгдөө. Тосхониие болбосон түхэлтэй болгохо талаар ехэ ажал ябуулагдаһан байна.

Мүн тиихэдэ үйлэдбэриин шэнэ объектнүүдые шэнээр бариха, хуушаниниень үргэдхэхэ талаар баһал ехэ хэмжээнэй хүдэлмэри хэгдэбэ. Заһабарилгын механическа мастерскойн дэргэдэ кислородно станци, түлишэ-тоһодолгын материалнуудай склад, хирпиисын завод бодхоогдожо, ашаглалгада оруулагдаһан байна. Байгалай модо урадхуулгын конторо тосхоноймнай томо предприятинуудай нэгэн юм. Тэндэ хэдэн арбаад автомашина, бусад техникэ бии. Тиимэһээ 80 гаран машинын багтаамжатай гараж мүнөө баригдажа байна. Тэрэнь энэ жэлдэ ашаглалгада оруулагдаха юм. Мүн тиихэдэ тосхоной түбэй котельнын барилга дүүрэхэ дүтэлөө. Тэрэнэй ашаглагдажа эхилхэдэ, үйлэдбэриин объектнүүд, соёлой ба ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын эмхи зургаанууд, гэр байранууд уураар дулаасуулагдадаг болохо байна.

Байгал-Амарай түмэр замай барилгын эхилхэдэ, Байгал далайгаар элдэб ашаа шэрэлгэ хэды дахин ехэ болоһон байна. Тиихэдэ Баргажанай-Адагай пристаниие үргэдхэхэ асуудал гаража, богонихон болзор соо 5 кабель-кран баригдаа. 1974 ондо манай посёлок түбэй ЛЭП-һээ электрын элшэ хүсэ абадаг болоо һэн. Тиигэхэдээ предприятинуудай хүдэлмэри оньһожоруулха талаар һайн эрхэ байдал олдоо. 400 номертой телефоной автомат станци манай тосхондо баригдажа, ашаглалгада оруулагданхай. Предприятинууднай табан жэлэй туршада олон тоото автомашина, трактор, бусад техникэ абаа.

Тосхоной ажалшадай һуудал байдал улам һайжараа. Энээниие гэршэлһэн хэдэн тоо, баримтануудые харуулая. Табан жэлэй туршада хүнгэн 121 автомашина, 100-гаад хүндэ мотоцикл, 600 гаран холодильник, 500 шахуу телевизор тосхоной хүн зон худалдан абаһан байна.

Эдэ бүгэдэ хадаа манай түрэл Коммунис партиин, Советскэ правительствын үдэр бүриин анхарал оролдолгын ашаар туйлагдаа бшуу.

С. ВШИВКОВ.

Баргажанай аймаг.

«ФАКЕЛ» ГЭРЭЛТЭНЭ

Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо малшадые үбэлжэлгын үедэ соёлой талаар хангалга колхозой парткомой ба Гэгээтын сомоной Совэдэй гүйсэдкомой хараалһан түсэбэй ёһоор ябуулагдадаг. Тиихэдээ малшадые комплексноор хангалга хаана, ямар үдэрнүүдтэ үнгэргэгдэхэнь хараалагдана. Жэшээнь, хонишодой экономическа һуралсалай, бэе бэеэ шалгалтын, һара бүриин дүнгүүдые гаргалгын үедэ тэдэнэртэ агитбригада ошоно.

Автоклубые даагша Мария Бадмажаповагай толгойлдог «Факел» агитбригада малшадые хангалгада гол һуури эзэлнэ. Тус агитбригада концерт харуулдаг, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг. Эндэ Гэгээтын, Баянай һургуулиин багшанар хабаадалсадаг. Колхозой комсомолшууд Татьяна Панафидина, Татьяна Югова, Зинаида Кулишина, багшанар Л. Н. Пашенская, Б. О. Мотошкина, А. Б. Яковлева, Н. С. Цыдыпова, библиотекарьнууд А. И. Югова, Любовь Банзанова, клубай хүдэлмэрилэгшэд Владимир Дунаев, Таисия Брыкова, Николай Ранжуров гэгшэд уран һайханай хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг. Багшанар Е. Д. Цыбикова, В. Б. Чойбсонов, ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь Валерий Чагдуров гэгшэд, мүн хүдөө ажахын мэргэжэлтэд малшадтай хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ, лекцинүүдые уншана. Медфельдшер Мария Гырылова саг үргэлжэ агитбригадатай ябалсадаг.

Уран һайханай коллективэйхид Булагай оньһожоруулагдаһан комплексын, Гэгээтын, Наринай отделенинүүдэй малшадай урда һонирхолтой, ехэ концерт табиба. Наринай хүдөөгэй клубта үнгэрһэн жэлэйнгээ дүнгүүдые гаргажа, шэнэ уялгануудые абаа. Отделениин парторганизациин секретарь Б. Т. Гырылов элидхэл хээ. ОТФ-гэй ба МТФ-гэй бригадирнууд Л. А. Цыбикоз, В. Л. Цыбиков гэгшэд тоосоо. Һүүлээрнь агитбригада «Факел» гэжэ хүгжэмтэ-литературна композици ба дуу, хатар харуулаа. Хоор шэнхинэжэ, уран шүлэг ханхинаа.

Мэнэ һаяар «Факел» агитбригадынхид хонишодто ошожо, шэнэ программая харуулхань. Гурбан хоногой туршада энэ агитбригада колхозойнгоо бүхы отделенинүүдэй хонишодые хангаха юм. Залуушуулай «Факел» иигэжэ ехэ амжалтатайгаар хүдэлнэ.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой партийна организациин секретарь Илья Матвеевич Филиппов «Факел» агитбригадын хүдэлмэриие дэмжэн, саг үргэлжэ анхаралаа хандуулжа байдаг.

С. ГЫРЫЛОВА.

БУРЯАДАЙ ШАТАРШАД ХЭБЛЭЛЭЙ ХУУДАҺАНУУДТА

«Советский спорт» газетын долоон хоногто нэгэ удаа гарадаг «64» гэжэ хабсаргалтын һүүлэй 2—3 һарын номернуудта манай Буряадай шатаршад тухай статья, информаци хэблэгдэнхэй. Нэрлэн хэлэбэл, Зүүн Сибириин технологическа институдай доцент, эрдэмэй кандидат Л. Гармаева «Буряадта...» гэһэн статья соогоо (1976 он) буряад эхэнэрнүүдэй шатарта анхан сагһаа хойшо дуратай, шатарай наадаанда бэрхэнүүдшье байһан юм гэжэ тэмдэглээд, шатарай һонирхолтой парти дээрэ баримта болгон харуулжа бэшээ. Гадна совет засагай тогтоһон сагһаа хойшо манай Буряад нютагта эхэнэрнүүдэй дунда шатар наадалган ёһотоор хүгжөө гэжэ тэмдэглэхэ зуураа, шатараар республикын түрүүшын чемпионой нэрэ зэргэдэ Норжима Бадмацыренова 1934 ондо хүртэһэн гэжэ автор тэмдэглэнэ. Удаань, шатараар Ураал, Сибирь, Алас Дурна хизаарта бага бэшэ амжалтануудые туйлаһан комсомол басаган Дулгар Ринчинова тушаа дурдалсана. Мүнөө үедэ эмэгтэйшүүлэй дундаһаа нэгэдэхи разрядай шатаршад Л. Игумнова, Э. Улымжиева, С. Жеребцова, Д. Ванчикова, Т. Козулина болон бусад һайнаар наададаг болонхой. «64» хабсаргалтын 5-дахи номерто «Хүдэлмэришэн, студент, хүгжэмшэн...» — иимэ гаршагтай информаци соо шатараар Буряадай ниислэл хотын чемпион болоожо гараһан мастерта кандидат Владимир Агафонов тухай мэдээсэхэдээ, 11-һээ 9,5 очко абажа шадаһан энэ нүхэр Улаан-Үдын ЛВРЗ-гэй хүдэлмэришэн байба гэжэ бэшэнэ. Зүүн Сибириин технологическа институдай 17 наһатай студент Африкан Андреев, хүгжэмэй училищиин багша, хүгжэмшэн Алексей Шагжиев гэгшэд удаадахи һууринуудые эзэлээ гээд уншанабди.

Мүнөө Буряадай номой хэблэл «Шахматы в Бурятии» гэһэн гаршагтай номые ород хэлэн дээрэ бэлэдхэжэ, һаядаа хэблэлһээ гаргахань. Энэ номые республикымнай ахамад шатаршан Б. Цыденов, мэдээжэ шатаршад Л. Гармаева болон Н. Галданов гэгшэд бэшээ. Эдэнэр горитойхон материал суглуулжа, республика соо хэреод онһоо эхилээд, мүнөө үдэр хүрэтэр шатаршадай хүгжэн ургаһан тухай дэлгэрэнгыгээр бэшэнэ. Ном соо манай шатаршадай наадаһан зарим партинууд үгтэнхэй.

М. ДУГАРОВ.

АГА НЮТАГААР АЙЛШАЛҺААР...

Манай республикада залуу артистнуудһаа бүридэһэн эстрадын бүлэг үнгэрэгшэ жэлэй октябрь һарада эмхидхэгдээ һэн. Тэрэ гэһэн сагһаа хойшо эдэнэр Баргажанай, Хурамхаанай, Хоринай, Хэжэнгын, Яруунын, Баунтын аймагуудаар ябажа, малшад, таряашад, модо бэлэдхэгшэд, загаһашад, ангуушадта баян программатай концерт харуулһан байна.

Мүнөө эдэнэр Агын буряадай национальна округто айлшалжа ябана. Эдэнэрэй түрүүшынь концертые Дылгыровэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд хаража, ехэтэ баясаба. Эдэнэр эндээ мартын арбаад болотор округой бүхы нютаг тосхонуудта хүрэхэ түсэбтэй.

Артистнуудай бүлэгтэ Буряадай АССР-эй габьяата артист, хатар наада гүйсэдхэгшэ Капитон Халбаев, залуу дууша басагад Дулмажаб Митупова, Галина Кондратьева, Доктор Кунтохиева, гимнастка Жигзема Ширапова, акробатка Александра Нимаева, фокус харуулдаг Владимир Цыренжапов, хүгжэмшэд Вероника Цыренова, Николай Селезнев, Юрий Мацуков гэгшэдэй гүйсэдхэһэн дуу, хатар, хүгжэм олоной һайшаал, магтаалда хүртэдэг болонхой.

Программадань дэлхэйн арадуудай хатар, танца, совет, буряад болон Монголой Арадай Республикын композиторнууд О. Фельцман, Ч. Павлов, Ю. Ирдынеев, С. Манжигеев, Алтан Хуяг, Батсух гэгшэдэн ирагуу гоё дуу, хүгжэм оруулагданхай.

Манай корр.

ХИЛЫН СААНАҺАА

ВАРШАВА

ПОРП-ын ЦК-гай ПЛЕНУМ

ТАСС

Польшын Нэгэдэмэл хүдэлмэришэнэй партиин ЦК-гай ээлжээтэ пленум эндэ нээгдэбэ.

«Поляк арадай, Польшын гүрэнэй нэгэдэлые бэхижүүлхэ талаар, мүн социалис демократиие хүгжөөхэ талаар партиин бэелүүлхэ зорилгонууд» гэһэн ПОРП-ын ЦК-гай Политбюрогой элидхэл пленумэй зүбшэн хэлсэлгэдэ табигдаа.

ПОРП-ын ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Герек пленум дээрэ элидхэл хэбэ.

БЕРЛИН

Берлиндэ уулзалга болобо

ТАСС

СЕПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Хонеккерой, Норвегиин Коммунис партиин түрүүлэгшэ М. Г. Кнутсенэй хоорондо эндэ уулзалга болобо. СЕПГ-гэн ба КПН-эй хоорондохи харилсаае саашадань хүгжөөхэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсэнэн, мүнөөнэй уласхоорондын байдалай болон дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй асуудалнуудаар хөөрэлдэһэн байна.

Шахардуу байдал һуларуулгаяа үргэлжэлүүлхын тула ехэ хүсэлэл оролдолго гаргаха шухала гэжэ уулзалгада хабаадагшад тэмдэглээ. Хархис ба шахардуу байдал һуларуулгада эсэргүү ябуулгануудые хэдэг хүсэнүүдэй бэелүүлдэг коммунис байгуулалтада эсэргүү, Советскэ Союзда харша хэрэгүүдые эдэнэр эрид буруушааба.

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ҮНДЭҺЭ ҺУУРИ ТАБИГША

Советскэ Союзай эб найрамдалта гадаадын политика СССР-тэхи коммунис байгуулалтын асари ехэ зорилгонуудтай таһаршагүй холбоотой гэжэ гадаадын элитэ мэдээжэ ажал ябуулагшад, дэлхэйн хэблэлэй шэнжэлэгшэд тэмдэглэнэ. КПСС-эй ЦК-гай, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев түрүүтэй тэрэнэй Политбюрогой залан сэхэ ленинскэ политикые совет хүнүүд нэгэн һаналтангаар дэмжэнэ гэжэ эдэнэр мэдүүлнэ.

ПРАГА. Чехословакиин «Руде право» газетэ түрүү бэшэг соогоо иигэжэ мэдээсэнэ: Эб найрамдалта ленинскэ программа гэжэ бүхы дэлхэйдэ мэдээжэ болоһон КПСС-эй XXIV съезд дээрэ һайшаагдан абтаһан гадаадын политическэ программа амжалтатайгаар бэелүүлэгдээ. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Леонид Ильич Брежнев энээниие бэелүүлгэдэ ехэ хубитаяа оруулһан байна. КПСС-эй XXV съезд эб найрамдалай түлөө, уласхоорондын шахардуу байдалые тэхэришэгүйгөөр һуларуулхын түлөө тэмсэлдэ шэнэ хүсэ нэмэхэ, түлхисэ боложо үгэхэ юм.

ВАРШАВА. Эб найрамдалай агууехэ программа амжалтатайгаар бэелүүлхэдээ, ороной экономическа ба политическэ хүсэ шадалые хүгжөөлгэдэ гол анхаралаа хандуулһан байна. Дэлхэй дээрэхи түрүүшын социалис гүрэн Советскэ Союзай өөрыгөө хамгаалха хүсэ шадал нэмээлгэдэ мүн лэ анхарал хандуулагдаа гээд Польшын «Трибуна люду» газетэ бэшэнэ. Энээнэй ашаар бусад олон оронуудта социалис байдал илажа, хүгжөөгдэжэ байна.

ЛОНДОН. Эб найрамдалта программа империалис ээрхэг түримхэй ябуулганудые усадхан зайсуулхые оролдожо байһан хүсэнүүдтэ тодорхой туһаламжа үзүүлэн, уласхоорондын шахардуу байдал һуларуулха, зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хуряаха хэрэгтэ шэнэ шата нээнэ гээд Великобританиин Коммунис партиин генеральна секретар Г. Макленнан мэдүүлээ.

Советскэ Союзай гаргаһан эдэбхи үүсхэлнүүд Европоһоо холо саагуур тараа. Стратегическэ зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хизаарлаха тухай хэлсээ батална тула Советскэ Союзай, Холбоото Штадуудай хүтэлбэрилэгшэдэй хоорондо хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэжэ байна.

(ТАСС).

ПРАГА

Амжалтата хүгжэлтын эрхэ нүхэсэл

ТАСС

КПЧ-гэй байгша оной апрелиин 12-то нээгдэхээ байһан XV съездэдэ зорюулжа, КПЧ-гэй ЦК-гай Президиумэй ба ЧССР-эй правительствын бэлдэһэн, ЧССР-эй экономико ба социальна байдалые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ Директивэнүүдэй проект эндэ толилогдобо.

КПЧ-гэй XIV съездһээ хойшонхи үе соо манай республика амжалтатайгаар хүгжэһэн байна гээд Директивэнүүдэй проект дотор тэмдэглэгдэнэ. Партиин хүтэлбэри доро социалис байгуулалта бэхижүүлэгдэжэ, ороной экономическа хүсэн үргэдхэгдөө, социалис оронуудтай харилсаан батадхагдаа, уласхоорондын оршон байдалда ЧССР-эй нэрэ хүндэ дээшэлүүлэгдээ.

Туйлагдаһан амжалтанууд хадаа КПЧ-гэй ЦК-гай марксистско-ленинскэ шууд сэхэ политикын, съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлгэдэ, экономикоёо эрхилэлгэдэ партиин хүтэлбэрилхы үүргын ургажа байлгын үрэ дүн. Мүн Советскэ Союзтай ба социалис хани нэгэдэлтэ бусад оронуудтай харилсаа холбоогоо гүнзэгырүүлэн үргэдхэлгын үрэ дүн болоно.

НЬЮ ЙОРК

АМЕРИКАН КОММУНИСТНУУДАЙ КАНДИДАДУУД

ТАСС

Компартиин Генеральна секретарь, Г. Холлые, партиин ЦК-гай политическэ комитедэй гэшүүн Дж. Тайнерые Холбоото Штадуудай президентын ба вице-президентын тушаалнуудта США-гай Коммунис парти дэбжүүлбэ. Эдэниие дэбжүүлхэ тухай шиидхэбэриие Компартиин Центральна Комитет абаһан байна гээд эндэ үнгэргэгдэһэн пресс-конференци дээрэ соносхогдоо.

Энэ жэлэй намар үнгэргэгдэхээ байһан һунгуулиин кампанида Компарти хабаадахадаа, олзо хайгшадай, баяшуулай политическэ байгуулалтада, буржуазна демократида эсэргүүгээр тэмсэхэ гэһэн ябадал болоно гэжэ Г. Холл, Дж. Тайнер хамтынгаа мэдүүлгэ дотор тэмдэглэбэ. Американ обществодо хойшо татагшадта болохоёо байгаа һунгалтын үедэ шанга харюу сохихо үгэхые коммунистнууд хүсэнэ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Эхэ ороноймнай ехэ үдэр» — түрүү бэшэг. «КПСС-эй съездэдэ элидхэнэбди» — суглуулбари. Буряадай АССР-эй Верховно Совэдэй Президиумэй Указууд.

Хоёрдохи, гурбадахи хуудаһануудта: «Партиин хэрэг — бүгэдэ арадай хэрэг» КПСС-эй XXV съездэдэ зорюулагдаһан материалнууд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. «Социалис мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ» — Т. Волынцевагай репортаж. Һонирхон уншамаар тоо, баримтанууд.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 08.35 — «Эсэгэ ороноо магтанабди» — фильм-концерт. 09.40 — Шэнэ һонин. 09.50 — Хоккей. ЦСКА — «Динамо» (Р). 11.30 — С. Прокофьев. «Ород арадай дуунууд». Фильм-концерт. 12.20 — «Үхибүүдтэ — фильм». «Миколка-паровоз» (үнгэтэ). 13.50 — Забһарлалга. 14.00 — Шэнэ һонин. 14.10 — Н. Мясковский «Симфони № 5» 14.50 — Советскэ Союзай Коммунис партиин XXV съездын нээлгэ. Кремлиин съезднүүдэй байшанһаа дамжуулга хэгдэхэ (үнгэтэ). 19.25 — «Түрэл орон дотор» — кинопрограмма (үнгэтэ). 20.05 — Баледэй мастернуудай концерт (үнгэтэ). 21.35 — Забһарлалга.

Улаан-Үдэ. 21.45 — «Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ илагшад».

«Орбита». 22.15 — В. Локтевой нэрэмжэтэ дуунай ба хатарай ансамблиин концерт (үнгэтэ). 23.00 — КПСС-эй XXV съезд дээрэ (үнгэтэ). 23.30 — Концерт. 24.00 — «Время». «КПСС-эй XXV съезд дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 21.05 — Телевизионно һонин. 21.25 — «Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар).

«Орбита». 21.45 — Совет композиторнуудай симфоническа миниатюранууд (үнгэтэ).

«СПОРТЛОТОГОЙ», «СПОРТЛОТО 2-ой» ТИРАЖАЙ ДҮНГҮҮД

«Спортлотогой», «Спортлото-2-ой» февралиин 18-да үнгэргэгдэһэн 7-дохи тиражай дүнгүүдые Спортивна лотерейн главна управлени согсолбо.

«Спортлото»: Хэншье зургаан номер таажа шадаагүй. Табан номер таагшад — 5.000 түхэриг (70 карточка), дүрбэн номер тааһан хүнүүд — 80 түхэриг (4.653 карточка), гурбан номер таагшад 4 түхэриг абаха (109.314 карточка).

«Спортлото-2»: Винництэ ажаһуудаг хүн зургаан номер таагаа. Тэрэ 5.000 түхэриг абаха болобо. Табан номер таагшад — 2.509 түхэриг (67 карточка), дүрбэн номер тааһан хүнүүд — 60 түхэриг (2.905 карточка), гурбан номер таагшад 4 түхэриг абаха байна (57.175 карточка).

Долоодохи тиражай шүүбэри февралиин 29-һөө мартын 29 болотор түлэгдэхэ.

(ТАСС).

УНШАГТЫ һонирхохол байхат

ЭКВАДОРОЙ ҮНДЭР НАҺАТАН

ДАЛАЙЕ «АРЮУДХАН» СЭБЭРЭГШЭЭ

ҮБЭЛДӨӨ ЭДЕЭШЭ... ҮРЖЭМЭС

ЧЕХОСЛОВАКИИ МЭРГЭЖЭЛТЭДЭЙ ТУЙЛАЛТА

БРАТИСЛАВАДАХИ ... ляционно материалнуудай дэм-шэнжэлэлгын ... трансформаторай томо ... болгогдоо. Тэрэниие хэрэглэхэдэ, трансформатор хоёр ... удаан саг соо хүдэлхэ аргатай болодог.

ПЛАСТМАССААР ХЭГДЭҺЭН ПОДШИПНИГУУД

АНГЛИДА ... пластмассаар хэгдэһэн пневматическа ... шипнигууд зохёогдон ... бэ. Эдэниие хэрэглэхэдэ, ... нэхэдэг машинануудай ... шуугаагүй болодог, ... бүтээсэ дээшэлдэг байна гэжэ «Нью сайентист» журнал дээсэнэ. (ТАСС).

Редактор Ц. Ц. ЦИБУ...

Манай адрес, телефонууд

г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора 2-54-54, приёмная — 2-54-93, зам. редактора — 2-6..., зам. редактора — 2-62-62, отв. секретаря — 2-50-52, секретариат — 2-66-76, отделы: партийной жизни — 2-6..., сельского хозяйства — 2-64-36, 2-63-86, пропаганды и агитации — 2-56-32, промышленности и строительства — 2-61-35, советского строительства и быта — 2-69-58, культуры и школ — 2-60-21, писем и селькоров — 2-6..., информации — 2-34-05, общественная приёмная — 2-56-62, машинное бюро — 2-57-63, корректорская — 2-35-95, фотолаборатория — 2-33-61.